TİMUR VE YILDIRIM
ANKARA SAVAŞI

● **ÇUBUK OVASINDA VERİLEN MEYDAN SAVAŞININ KOMUTANLARI OLAN TİMUR ve YILDIRIM ASLINDA SINIR TANIMAYAN GURUR VE İHTİRASLARINA ÖNCEDEN MAĞLÛP OLMUŞ İKİ CİHANGİRDİ...**
SAVAŞTAN HANGİSİ GALİP ÇIKARSA ÇIKSIN, KAZANAN TÜRK'ÜN VE İSLÂM'IN DÜŞMANLARI OLACAKTI...

● **DÜNYAYA TEK BAŞINA HÜKMETMEK İHTİRASI «ANKARA SAVAŞI»NIN ASIL SEBEBİ OLMUŞTUR...**

TARİHİN, YILDIRIM ve TİMUR ÇATIŞMASINI ANLATAN SAYFALARI, HAYÂL MAHSULÜ ROMANLARIN ASLA ERİŞEMİYECEĞİ ÖLÇÜDE İLGİ ÇEKİCİDİR..

● **Usta fırçası, akıcı üslûbu ile bu muhteşem eseri de sizlere ÜSTAT RATİP TAHİR BURAK hazırlamıştır. AKŞAM, TİMUR VE YILDIRIM'IN ANKARA SAVAŞINI, AKŞAM okuyucularına yeni bir teknikle sunmaktadır.**

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

YEŞİLKENT'TE, dünyadan elini, eteğini, çekmiş, âhır ömrünü ibadetle geçiren, Barlas'ların yoksul Beyi Taragay'ın oğlu Timur... Olabildiğine çetin bir hayat mücadelesinden sonra, yeryüzünün tek hâkimi olmak yolunda, yeni savaşlar vermek için karargâhını Tebriz'de kurmuştu. Tarihçiler ne derlerse desinler; Timur'la Yıldırım'ın çatışması için çeşitli sebepler araya dursunlar, «Ankara Savaşı»'nın tek sebebi vardır: Timur'un, en geniş anlamıyla cihangir olmak, yeryüzüne tek başına sahip olmak için, yüreğini yakan, ölçü tanımayan ihtirası!.. Avrupa'ya, Bizans'a, bütün hıristiyanlık âlemine ecel terleri döktüren Osmanlı hükümdarı Bayazıt Han'la dünyayı paylaşmaya Timur'un gönlü razı olmamıştır, Hedefi, sadece, kendisine baş kaldırmış olan Gürcüleri cezalandırmak, Bağdat sarayındaki tahtını tekrar eline geçirmiş olan Sultan Ahmed'i bir kere daha ülkesinden kovmak olsaydı; bu işler için böylesine muazzam bir orduyu peşine takıp Tebriz'e gelmezdi, Sadece bu büyük seferin masraflarını karşılamak için Hindistan hazinelerine el atmazdı. Ne var ki; Timur eşsiz bir komutandı. Sağını, solunu kollamadan, bütün güvenlik tedbirlerini almadan bir adım atmazdı. Anadolu içlerine daldığı zaman, gerisini tehdit eden bir kuvvet olmamalıydı. İşte bu sebepledir ki, ilk hedefi, sadece ilk hedefi, Gürcistan ve Bağdat olmuştur. Toktamış Han'ın Altınordu'sunu ikinci defa perişan ettikten sonra, Kafkasya'yı istilâ ederken, Gürcülerin ne yaman savaşçılar olduklarını denemişti. Onları ancak kendisi cezalandırabilirdi. Bağdat Sultanına gelince; O, korkağın biriydi. Emirlerinden biri, birkaç tümen atlı ile bu işi hallederdi. Emirzâde Rüstem'i, Şirazlı birliklerin başında Bağdat'a gönderdi. Kendisi de, ordunun seçme tümenleriyle Gürcistan'a girdi.

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

GÜRCİSTAN'IN, bir baştan öte başa, yakılıp yıkılması bir ay bile sürmedi. İlk hamlede bütün kaleler zaptedildi. Hepsi temele kadar yıkıldı. Denebilir ki, bütün Gürcü diyarında tüten tek ocak kalmadı. Ok erişmez, merdiven kurulmaz, sarp, yalçın kayalar üzerine kurulmuş kaleler, Timur'un değişmeyen usulü ile yıkılıyordu. Kale duvarlarının, burçların altı kazılır, kazıklarla, hatıllarla payandalanarak kazıya devam edilir... Sonunda, kuru ot, çalıçırpı ile doldurulan tünele ateş verilir... Kazıklar yanınca, kayalarla birlikte kale bedeni de çökerdi.

KALELERE sığınmanın fayda sağlamadığını gören Gürcüler dağlara, ormanlara sığınmışlardı. Bu durum karşısında sayısız sürek avları tertip edildi. Avcıların, av hayvanlarına değer verdikleri yoktu. Oklarına, mızraklarına, hedef olanlar, yediden yetmişe, Gürcü erkekleriydi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

DENİLEBİLİR ki, Gürcistan, yaşlı kadınlarla, bebelere bırakılmıştı... Bunlar, kocalarının, oğullarının cesetleri üstüne kapanıp, gözyaşlarını dökerken, genç kızlar, taze gelinler sürülüp götürülüyorlardı...

...ÖTE yanda, Sultan Ahmet Celâyir'in üzerine giden Emirzade Rüstem'in birlikleri Bağdat'ta mukavemetle karşılaştılar. Gerçi, Sultan Ahmet, Bağdat'i Faraç adında bir komutana emanet etmiş ve yanına müttefiki olan Karakoyunlu hükümdarı Kara Yusuf'u da alarak soluğu Bursa'da almıştı.. Ancak, Faraç, Sultan'ın emrine uyarak, Timur bizzat görünmedikçe dayanmakta devam ediyordu... Timur, Bağdat'ın dayandığını, Sultan Ahmet'le Kara Yusuf'un Bursa Sarayında büyük merasimle karşılandıklarını, Avnik Kalesine geldiği vakit öğrenmişti..

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

AVNİK'te Timur'u bekleyen yalnız Sultan Ahmet'le Kara Yusuf'un, Yıldırım Bayazıd'a sığınmaları haberi değildi... Başta, Osmanlı Padişahının yurtlarından ettiği Germiyanoğlu Yakup Bey'le, Aydınoğlu, Saruhanoğlu, Menteşeoğlu olmak üzere bir çok hükümdar ve Erzincan Beyi Tahirten'in elçileri, Timur'un kendilerini kabul etmesini bekliyorlardı... Timur bunları kabul etti ve dinledi... Beylerin kışkırtmalarına karşı: «Biz, Osmanoğlu Bayazıd'ı kâfirler üzerine gazâ eder bilirdik... Meğer, bir yandan da Türk ve İslâm Beylerine zûlmeder, bununla da yetinmez, bize de dil uzatır, uzaktan kılıç sallarmış...» diye karşılık verdi...

TİMUR, vakit geçirmeden, Yıldırım Bayazıd'a göndermek üzere bir mektup yazdırdı ve gerekli talimatı vererek elçilerini yola çıkardı... Timur'un elçileri çok geçmeden Bursa'ya varmışlar, törenle karşılanmışlardır... Üç gün bekletildikten sonra Padişah'ın huzuruna çıkan elçiler ne yerlere kapandılar, ne de el, etek öptüler... Elçilerden biri, hemen konuşmaya başlamıştı: «Yücelerin yücesi, güçlülerin en güçlüsü, efendimiz Emir Timur, bizim düşmanlarımızı himaye etmekten vazgeçmenizi ister... Ahmet Celâyir'le Kara Yusuf'u geri göndermenizi diler... Aksi taktirde, Cihanın bugüne dek görmediği, daima muzaffer olmuş ordularıyla üzerinize gelmek kararındadır!» diyerek Timur'un mektubunu Bayazıd'a verdi...

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

ŞÖYLE bir göz attıktan sonra, Timur'un mektubunu fırlatıp yere atan Yıldırım, elçilere karşılık olarak: «Biz, Kosova'da, savaş alanında tahta oturmuş, bir şehit hünkârın evlâdıyız!. Huzurumuzda değil, Timur gibi emirlerin, elçileri, krallar diz çökmüştür!. Efendiniz, elbet lâyık olduğu cevabı alacaktır!. Döndüğünüzde akıbetine hazır olmasını söylersiniz!.» diyerek öfkesini açığa vurmuştu....

ELÇİLERİN kabulünde başta Vezir-i azam Çandarlı Ali Paşa olmak üzere Divan üyelerinin hepsi hazır bulunmuştu. Elçiler dışarı çıkarılınca Yıldırım Beyazıt, her an artan bir öfkeyle konuşmaya başlamıştı. «Gözlerinizle gördüğünüz, kulaklarınızla duyduğunuz belki yetmez. Topal Sergerdenin mektubu okunsun da dinleyin!. Bu kendini bilmez türediye yazı ile değil, kılıçla haddini bildirmek gerek!. Bizi tanıması, devletimizin ordumuzun nasıl bir kudret olduğunu anlaması için, elçilerimizi ve cevabımızı beklerken karşısında bizi görmeli!» diyerek biraz önce buruşturup yere attığı mektubu işaret etti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

TİMUR'un mektubu, Yıldırım Bayazıt gibi, onbir yılda, Osmanlı imparatorluğu topraklarını iki misline çıkarmış, Niğbolu'da tarihin en büyük meydan savaşlarından birini vermiş, Haçlılar ordusunu perişan etmiş bir Hükümdarın okumaya, dinlemeye tahammül edeceği cinsten bir mektup değildi. Timur, mektubunda, uzun uzadıya öğündükten sonra, Elçilerinin de söylediği, isteklerini açıklıyor ve Bayazıt'a, haddini bilmesini, gururundan vazgeçmesini tavsiye ettikten sonra, «Düşmanlarımla dost olmaktan sakın, yoksa, akıbetin fena olur!» diye yazıyordu. Bu mektubun okunması sona erdiği vakit, vezirler, çenelerini, sakallarını göğüslerine yapıştırmışlar, Padişah'la göz göze gelmemek için, yere bakıyorlardı.

VEZİR-İ âzam Çandarlı Ali Paşa ağır ağır konuşmaya başlamıştı. «Timur denen bu haddini bilmeze, lâyık olduğu ders verilecektir!. Ancak, O'nun istediği zaman, O'nun istediği yerde ve O'nun istediği şartlarda değil!. Timur, bugüne kadar ne Hünkârımız gibi bir Cihangir ile karşılaşmış, ne de her ferdi, Padişah'ı uğrunda can vermeyi, gazâ meydanlarında şehit olmayı cana minnet bilen bir şanlı ordu ile savaşmıştır!. Emînim ki, bunları kendisi de bilir. Ancak, henüz mağlûbiyetin acısını da tatmamıştır. Ve görülüyor ki; kolayca kazanmış olduğu zaferlerle sarhoş da olmamıştır. Tedbiri elden bırakmaz. Kuvvetinden önce aklını kullanır. Ordularımızın Macar sahralarında, Eflâk ovalarında, Arnavutluk'ta, Mora'da ve Bizans surları önünde dağılmış olduğunu elbet bilir. Maksadı, Hünkâr'ımızı tahrik etmek, tehevvüre kapılıp, el altındaki otuz, kırk bin askerle üzerine varmamızı sağlamaktır. Tedbir, lâyık olduğu cevabı yazı ile vermek, elçiler gönderip ordusunun ahvalini incelemek, bir yandan da ordularımızı bir araya toplamaktır!» Çandarlı'nın, akla mantığa hitap eden bu konuşması, başta Padişah olmak üzere, Divan üyelerini düşündürürken, Vezir-i âzam, üç kelime ile sözlerine son vermişti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

ÇANDARLI Ali Paşa hazırlıksız bir savaşı önleyebilmişti. Ne var ki; Timur'a verilecek cevaptan, çok ağır, hakaret dolu kelimelerin çıkarılmasına gücü yetmemişti. Bayazıt verdiği cevapta Timur'a, Kelb-i akûr (kudurmuş köpek) diye hitap edecek kadar ileri gitmişti. Böyle bir üslûp ile yazılan mektupları, birbiri ardına, iki cihangirin elçileri, doğudan batıya, batıdan doğuya götürüp getireceklerdir. Timur, Osmanlı hükümdarının cevabını alınca, soğukkanlılığı elden bırakmadı. Muhteşem ordusuna bir geçit resmi yaptırdı. Osmanlı elçileri, Timur'un Tümenlerinin, fillerinin geçişini, saatlerce ayakta seyretmeye mecbur oldular.

BİRKAÇ gün sonra, Yıldırım Bayazıd'ın elçilerini huzuruna kabul eden Timur: «Beni zaferden zafere ulaştıran Ordumu gördünüz. Umarım gereken ibret dersini almışsınızdır!. Bursa'ya döndüğünüz vakit Padişah'ınıza gördüklerinizi eksiksiz anlatırsınız. Aklını başına almazsa, fillerimin ayakları altında ezilmekten kendini kurtaramayacaktır!.» demişti. Bayazıd'ın elçileri de, karşılık olarak, şöyle bir cevap vermekten geri kalmamışlardı: «Gördüğümüz fillere daha önce Hintliler sahipti. Ne ordunuzu, ne de sizi ayakları altında ezmeyi başaramadıklarına göre korkulacak bir yanları olmasa gerek!.»

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

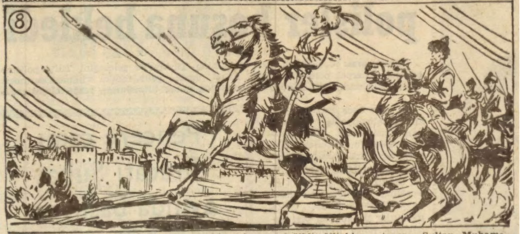

TİMUR'un son sözleri yabana atılır cinsten değildi. Nitekim, torunu Sultan Muhammed Mirza, Anadolu'ya girmiş, 15 gün süren bir kuşatma sonunda Kemah Kalesini zaptetmişti. Karakol görevi yapan Osmanlı birlikleri Sivas'a doğru hızla çekiliyorlardı. Sivas, Fırat suyunun hudutladığı Orta Anadolu'nun, Malatya, Kayseri ve daha birçok şehir ve kaleleri gibi, Osman'lı hâkimiyetine gireli iki yıl bile olmamıştı. Kadı Burhanettin'in eski başkenti olan Sivas'ta Büyük Şehzade Süleyman bulunuyordu. Timur'un muazzam ordusuna karşı dayanmakla ancak zaman kazanılabilirdi. Bu görevi Malkoçoğlu Mustafa Bey'e bırakan şehzade, Sivastan çıkarken, Muhammed Mirza'nın atlıları da görünmüştü.

TİMUR'un, ordularına öncülük eden Torunu Sultan Muhammed Mirza'yı takip edip etmeyeceği, Ordugâhında, son defa münakaşa ediliyordu. Bütün Emirler, komutanlar gibi torunları da, Yıldırım'a karşı savaşılmaması için direniyorlar, «Osmanlı Padişahı, dinimizin düşmanları olan ehl-i salip üzerine cihad eder. Son iki yılda Anadolu Beylikleri üzerine seferleri olmuşsa, gerisini emniyet altına almak istediğindendir. Tam Bizans fethi ile meşgul iken üzerine varmak, cümle İslâm âlemini müteessir edecektir!» diyorlardı.

SON söz, her zamanki gibi Timur'un olmuştur. «Osmanoğlu Bayazıt'ın cihâdı, yine de dinlerini kitaplarını hak bildiğimiz Hıristiyanlara karşıdır. Ya benim asıl maksadım nedir, sanırsınız?! Tanrı'nın kitaplarından hiç birini tanımayan, hakiki kâfirler diyarı olan Çin ülkesinin fethi değil midir? Öz yurdumuzdan binlerce fersah uzaklara giderken, böylesine mağrur, cihangirlikde kendini bize rakip sayan, düşmanlarımıza kucak açan Bayazıt'la ordusunu ardımızda kendi haline bırakmak tedbir midir?! Hele bir yol gücümüzü denesin. Sesimizi yakından duysun!. Haddini bilir, yola gelirse ne âlâ!.»

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

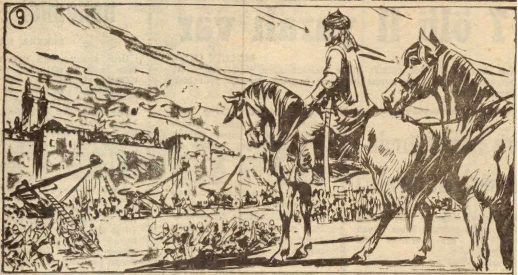

AKKOYUNLU Karayölük ve Erzincan Emiri Tahirten; Timur'un himayesindeki bu iki Osmanlı ve Karakoyunlu düşmanı, öncülükle görevlendirildi. Erzurum, Erzincan yoluyla ilerleyen Ordu 1400 yılı Ağustosunun 17'sinde Sivas kalesi önünde durdu. Kale kumandanı Malkoçoğlu Mustafa Bey, Timur'un, teslim olması için yaptığı teklifi red edince Muhasara başladı. Mancınıklar, iriIi ufaklı taşları, yağlı paçavralarla doldurulmuş, ateşlenmiş fıçıları, küpleri, kale bendleri üzerinden aşırıyorlardı. Yüzlerce lâğımcı hemen işe koyulmuştu. Köstebekler gibi duvarların altını kazmaya, toprağı oymaya başlamışlardı. Hiç ara vermeden savrulan binlerce ve binlerce ok müdafilere göz açtırmıyordu.

SİVAS kalesi dayanıyordu. Ne var ki, Halk yılmıştı. Malkoçoğlu'ya yalvar yakar olmuşlar. Katliâmdan kurtulmak için, Timur'la anlaşmaya zorlamışlardı. Çaresiz kalan Mustafa Bey, Sivas'lı âlimlerden bir heyeti Timur'a göndermeye mecbur oldu. Timur, aman vereceğini vaad edince, muhasaranın 18 inci günü kale teslim oldu. Ancak, Timur sözünde durmadı. Sivas'ı yaktı, yıktı. Kaleyi savunanların pek çoğunu diri diri gömdürecek kadar vahşet gösterdi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

...Sivas Kalesi Komutanı Malkoçoğlu Mustafa Bey'i huzuruna getirten Timur, evvelâ tebrik etti; iyi döğüştüğünü söyledi. Ve ilâve etti: Ancak, sonuç aslâ değişmez!. Ordularıma kapılarını kapayan her kale, sonunda, teslim olmaya mahkûmdur!. Bugüne kadar böyle oldu. Bundan sonra da başka türlü olmayacaktır!.

...Timur'un Anadolu'ya yürüdüğünü haber alan Beyazıt, Şehzade Mehmet Çelebi ile Anadolu Beylerbeyi Timurtaş Paşa'yı istilâcıların üzerine gönderdi. Timur, vaktinde harekete geçmiş, Süleyman Şah Komutasında kuvvetli bir kolla, Kayseri'den daha da ileri geçerek, Osmanlı birliklerini dağıtmış. O bölgeyi yakmış, yıkmış, pek çok kan dökmüştü.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

TİMUR, Anadolu'nun her köşesine salmış olduğu casuslardan bilgi topluyordu. Her kalenin savunulacağını öğrenmişti. Sivas, sadece 4000 askerle bu kadar dayanmış, Ancak vire ile teslim olmuştu. Kat'î sonuçlu bir meydan savaşından önce bir sürü kalenin muhasarası ile vakit kaybetmeyi, yıpranmayı göze alamıyordu. Öteyandan, Mısır Sultanının ordularını Suriye'de yığdığını da öğrenmişti. Hemen kararını verdi ve yön değiştirerek, Suriye üzerine yürürken, Bayazıd'a yeniden elçiler gönderdi.

YOL boyunca sıralanmış kaleleri, Malatya'dan başlayarak, birbiri ardına düşürdü. Antep, Halep, Hama, Humus ve nihayet Şam'ı aldı. Bir tümeni, Filistin'e, mukaddes topraklara kadar, Mısır ordusunun döküntülerini kovaladı. Her yerde olduğu gibi, yaktı, yıktı, astı, kesti, kellelerden kuleler dikti. Ortalığa dehşet saldı. Dünyanın üçüncü büyük devleti olan Mısır'ın, şeklen de olsa, Timur'a tabi olması, milyonlarca altın tazminat.. Ve sonraları, Hindistan'dan Moskova'ya kadar, benzerleri yükselecek bir kubbenin modeli bu seferin kazançları oldu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

..Yıldırım Beyazıt, kısa zamanda, Rumeli'de büyük fütuhat yapmış, Anadolu'daki Beylikleri birbiri ardına Osmanlı ülkesine katmıştı. Niğbolu'da muazzam Haçlı Ordularını imha ederek, Yıldırım ünvanını haklı olarak kazanmıştı. Büyük bir komutan, savaş alanlarının eşsiz kahramanı olarak, bütün Dünyada şöhret kazanmıştı. Bütün bunlara karşılık, son yıllarda Bursa Sarayının bir işret ve sefahat yuvası haline gelmiş olduğu da inkâr kabul etmez bir hakikattir. Bu değişikliği, Bayazıd'ı etkisi altına almış olan, Sırp Prensesi Olivera başarmıştı.

Ortaya bir Timur meselesi çıkınca bu düzen bozulmuştu. Bayazıt, Olivera'nın Harem de tertiplediği âlemlere iltifat etmez olmuştu. Gecenin geç saatlerine kadar, vezirleriyle, komutanlarıyla durumu tartışıyordu. Başta Vezir-i azam Çandarlı Ahmet Paşa olmak üzere çoğunluk, buhranı siyasetle geçiştirmeyi, hele mümkün olan her tedbir alınmadan, aslâ harekete geçmemeyi tavsiye ediyorlardı. Yıldırım birden parlamıştı. «Lâla, sen ne söylersin?. Ağzından çıkanları kulakların duymaz mı Bizans'tan muhasarayı kaldıralım. Timur'un hakaretlerine boyun eğelim. Yâni, Haremden taşra çıkmayalım, Vur patlasın, çal oynasın, yenilsin, içilsin... Ve hutbelerde adımız yine de Hünkâr diye anılsın, öyle mi?».

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

YILDIRIM Bayazıd'ın şimşekler çakan gözlerine bakmaya kimsenin cesareti yoktu. Sessizliği bozan yine kendisi olmuştu. «Beni de kendinize benzetmek hevesinden vaz geçiniz!. Şunu aklınıza koyun ki; savaş olacaktır!. Bundan kaçınmak şerefimizi kendi ayaklarımız altında çiğnemek olur!. Sizden istediğim bu savaşı mutlaka kazanmak için alınması gereken tedbirleri düşünmeniz, imkânları sağlamanızdır!» diyerek Harem'e geçti.

OLAYLAR birbirini kovalıyordu. Sivas'ın düşmesi, Şehzade Mehmet Çelebi ile Timurtaş Paşa'nın bozguna uğramalarının haberleri ardı ardına Bursa'ya yetişmişti. Arkasından Sivas'ı savunmuş olan Malkoçoğlu Mustafa Bey çıkageldi. Sivas'ın muhasarasını, 18 gün sürmüş olan savaşı, teslim şartlarını, yapılan zulümleri sırasıyla anlattı. Yıldırım'ın, Timur ordusunun kuvveti ve savaş gücü hakkındaki sorularına da şöyle karşılık vermişti: «Şevketlim, biz onların yalnız kuşatma savaşlarını gördük. Halk can kavgusuna düşüp, kulunuzu, kaleyi vire ile teslime mecbur etmeseydi, belki iki, üç gün daha dayanılırdı. Teslimden sonra gördük, kalenin altını boydan boya kazıp, kazıklarla, hatıllarla askıya almışlar. Bunları ateşleyip yaktıkları gibi, burçlar, bedenler çökecek, her yandan içeri gireceklerdi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

RUMELİ'de uzun zaman için düşman saldırısı beklenmiyordu. Sırplarla dostluk sağlandı. Macarlar, Niğbolu'dan sonra kolay kolay, yeni bir maceraya atılacak halde değillerdi. Bosna'da, Arnavutluk'ta, Mora'da, pek büyük kuvvetlere ihtiyaç hasıl olmadan, durum muhafaza edilebilirdi. Bizans'ın, can çekişen bir hastadan farkı yoktu. Bütün bunlara rağmen, hudutlarda sağlam durmak, kalelerde yeteri kadar asker bırakmak zorunluğu vardı. Bu ihtiyaçların dışında kalan kuvvetlerle Bizans'ı kuşatan birlikler ve Bayazıt Han'ın kayınbiraderi olan Sırp Despotu Stefan Lazareviç'in, muahede gereğince, Hünkâr'ın emrine hazır bulundurduğu 20 bin zırhlı süvarinin Bursa'da toplanmasına karar verildi. Emirler yazıldı. Ulaklar çıkarıldı. Aradan birkaç gün geçmeden, Timur'un elçileri Bursa'ya gelince, fırtınanın yön değiştirdiği anlaşıldı. Yüreklere su serpildi. Ne var ki; Yıldırım Bayazıt kararını vermiş bulunuyordu. Ne Sivas'la Erzincan'ın, Timur'un kölesi saydığı Tahirtende kalmasına razı olur, ne Malatya'dan vazgeçer, ne de ülkesinin bir parçasını çiğneyip geçen, yakıp yıkan, bunca zulüm yapan, hele sonunda, eski isteklerine ilâve şehzadelerinden birini rehine olarak talep eden Timur'un karşısında küçük düşmeyi kabul edebilirdi. Timur Suriye'de işini bitirmişti. Mısır Sultanına verdiği dersi yeter bularak Bağdat üzerine yürürken, Yıldırım Bayazıt da Bursa'yı arkada bırakmış, Ordularının başında, doğuya doğru ilerliyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

BÜYÜK bir intizamla yürüyen ordu, önemli hiç bir olayla karşılaşmadan, 1401 yılı Temmuz ayının ortalarında Erzincan'a ulaşmıştı. Yıldırım Bayazıd, Timur'u kendi aleyhine kışkırtanların başında gelen Tahirten'i cezalandırmak istiyordu. Erzincan derhal kuşatıldı. İç kaleye kapanan Emir Tahirten tutunamadı, teslim oldu, Bayazıd'ın önünde diz çöküp etek öptü.

BAYAZID'ın, Erzincan Emirinin ilk fırsatta baş kaldıracağından şüphesi yoktu. Asla affetmek niyetinde değildi. Ancak, Kara Yusuf'un şefaatiyle, yalnız hayatını değil, ülkesini de kurtardı. Ailesi (şimdilik) Bursa'da ikamet edecekti. Kemah kalesi Osmanlıların olacak, geri kalan yerlere, Padişah'a tâbi olarak, hükmedecekti. Tahirten, böylece, efendi değiştirmiş oldu. Timur'un kulu olmaktan çıkmış, Bayazıd'a kul olmuştu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

YILDIRIM Bayazıt bu işlerle meşgulken, Timur Bağdat önünde bulunuyordu. Kale dayanıyordu. Yaz ortası idi. Sıcak tahammül edilir gibi değildi. Kuşatmayı çözmek de Timur'a göre değildi. O, ordusunu mevsimlere göre gezdirir, otların yetiştiği, başakların dolgunlaştığı zamanlar gereken yerlerde bulunur, yüzbinlerce hayvanı beslemeye, dipdiri tutmaya her şeyden fazla ehemmiyet verirdi. Ne var ki; Bağdat direnince hesaplar alt üst olmuştu. Derhâl, Tebriz'deki Şahruh'a haber saldı. Kuşatma araçlarını, istihkâm birliklerini ve on tümen tecrübeli askeri Bağdat'a getirtti. Timur, kale duvarları önünde muzaffer bir geçit resminden sonra kuşatma işini sıkıca ele aldı.

ÇOK geçmeden, kale duvarları yıkılmaya başlamıştı. Ancak, açılan gediklerden içeri dalan askerler, karşılarında ikinci bir duvar buluyorlardı Bu duvarın üzerinden başlarına oklar, tutuşturulmuş yağlı paçavralar yağıyordu. Bağdat komutanı Fereç boş durmamıştı. Şehri savunmak için bütün tedbirleri almıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

SICAK, askeri canından bezdiriyordu. Güneş biraz yükseldikten sonra, batıncaya kadar, kimsede, kolunu bacağını kımıldatacak tâkat kalmıyordu. Çelik tulgalar, zırlı gömlekler kızışıyor, elle dokunulmaz hale geliyordu. Komutanlar başbaşa verdiler, sabahın alaca karanlığında genel bir saldırıya geçmek, ölene, kalana bakmadan; gerekirse, ölen askerlerden meydana gelecek yığınların üzerine basarak, kale duvarlarını aşmaktan başka çıkar yol bulamadılar. Ve her saldırıya izin vermesi için Timur'a başvurdular.

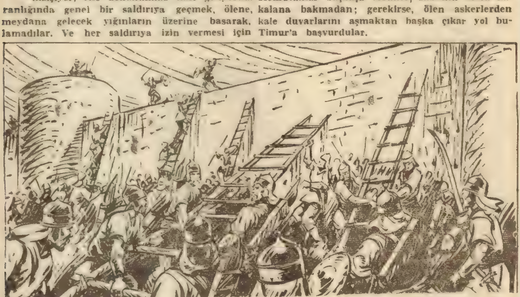

TİMUR Komutanları daha fazla konuştur mamıştı. Artık, sabahları ve akşamları hücum denemeleri yapılıyordu. Günün sıcak saatleri çadırların gölgesinde sırt üstü yatmakla geçiştiriliyordu. Bu hâl bir haftadan fazla sürdü. Kaleyi savunanlar da bu tutuma ayak uydurmuşlardı. Gün doğmadan surların üzerinde toplanıyorlar, sıcak bastırınca çekiliyorlardı. Akşam serinliğinde yine görünüyorlardı. Timur, Bağdatlıları öğle uykusuna iyice alıştırdığına kâni olunca, bir gün, tam öğle sıcağında, güneş ortalığı kasıpkavururken, çadırlardan bir anda fırlayan on binlerce asker, hücum merdivenlerine yapıştıkları gibi, bir solukta kale duvarlarına tırmandılar.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

BAĞDAT'lılar gâfil avlanmışlardı. Timur'un askerlerinin surları aşmaları için birkaç dakikalık zaman yeterli olmuştu... Bunların ilk işi kapıları açmak oldu.. Bundan sonra tarihin kaydettiği sayılı facialardan biri başladı.. Açılan kapılardan, bir sel gibi şehre akan atıldılar, önlerine her çıkanı, kadın, çocuk, ihtiyar, genç farkı gözetmeden, kestiler, biçtiler, çiğnediler ve her tarafı ateşe verdiler...

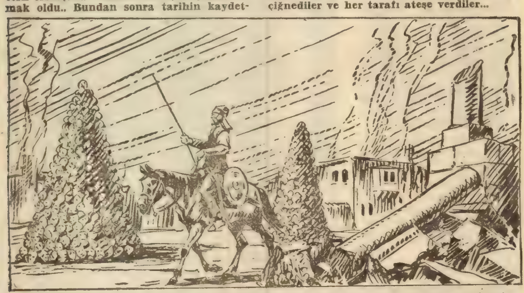

BAĞDAT'ı, uzun bir süre, başarı ile savunan Vâli Fereç, bir kayığa binerek, Dicle üzerinden kaçarken, kıyıdan atılan oklara hedef oldu.. Ancak ölüsünü çekip çıkarabildiler.. Adam, böylece, işkence ve hakaret görmekten kurtulmuş oldu.. O gün Bağdat'da öldürülenlerin sayısı yüzbini bulmuştu.. Bunların kesilen başlarından tam 120 tane kule yapılmıştı.. Timur'un emriyle, şehri çeviren surlar yerle bir edilmiş, O güne kadar Dünyanın sayılı merkezlerinden biri olan Bağdat'da, bir kaç camii ve minareden başka hiç bir şey kalmamıştı... Ve ağdat, bir daha o eski Bağdat olmayacak, olamayacaktı...

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Timur, dört yana mektuplar göndermiş, zaferini bildirmişti. Bu arada Yıldırım Beyazıd'ı da ihmâl etmemişti. Ordusunun ağırlıkları ağır ağır, arkadan geledursun kendisi, yanına Şahruk'la birkaç Emirini alarak, bir an önce Tebriz'e ulaşmak üzere, süratle yol alıyordu. Bağdat, sokaklarında onbinlerce cesedin koşuştuğu, bir o kadar kesik baştan yapılmış (Kelle minare) lerin yer yer yükseldiği, yanmış, yıkılmış, her yanında dumanlar tüten bir harabe olmasına rağmen, Timur'un ve Ordusunun uzaklaşmasıyla, Sultan Ahmed'in bu enkâz yağını arasına girmesi bir olmuştu.

Sultan Ahmed'in Bağdat'a dönmüş olduğunu yolda haber alan Timur, hemen atlı bir müfreze göndermiş ise de, Sultan'ı ele geçirmek mümkün olmamıştı. Son anda, gecelik entarisiyle kaçmayı başaran Sultan Ahmed tekrar Bayazıd'a sığınacaktı. Timur'un yol boyunca aldığı ikinci haber, Karakoyunlu Yusuf'un da Azerbaycan'da dolaşmakta olduğu idi..

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

TİMUR, Tebriz'e geldiği vakit mevsim ilerlemişti.. Yıldırım Bayazıt'la ancak gelecek yıl hesaplaşabilirdi... Etrafındaki Emirler ve torunları, oldum olası, Bayazıt gibi İslâmın şan ve şerefini yükselten, Haçlılara karşı kazandığı savaşlarla bütün Müslümanların gözünde çok büyük bir itibara sahip olan bir kahramanla savaşmanın aleyhinde idiler... Öte yanda, Yıldırım Bayazıd'ın etrafındakiler de, başta Vezîr-i âzam olmak üzere büyük çoğunlukla, Hünkârı yatıştırmak gayretinde idiler... Her iki tarafta savaşa karşı olanların gayretleri ile ancak yeniden Elçiler gelip gittiler.. Kış geçip, bahar yağmurları da sona erince Ordular harekete geçtiler... Yıldırım Bayazıt hareket üssünü Ankara'da kurdu... Esas kuvvetini teşkil eden yayalar için en müsait bir savaş alanı olarak arızalı ve ormanlık bir bölgeye kadar Sivas istikâmetinde ilerledi...

ÖTE yanda Timur, ordusunun ana kuvvetini teşkil eden atlıları için hiç de elverişli olmayan bu bölgede savaşı kabul etmemiş, Kızıl Irmak vadisinden uzun bir kavis çizerek, izini kaybetmiş ve Osmanlı ordusunun çok gerilerine düşerek, evvelâ Ankara kalesini kuşatmıştı.. Yıldırım'ın yaklaştığını öğrenince de, O'nu karşılamak üzere Çubuk ovasına yönelmişti... (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

BAYAZIT, savaş alanı olarak seçtiği yerde, tam bir hafta beklemişti. Timur'un Ankara'yı kuşatmış olduğu haberini alınca Komutanları toplamıştı. Vezir-i Azam Çandarlı, Timur'un savaşı kabûl etmeyip, yol değiştirerek gerilere sarkmasının kendi hesabına, doğru bir hareket olduğunu söylüyordu. «Ordusunun hemen tamamı atlılarlardan kurulmuştur. Burada savaşı kabûl etseydi, sonuç aleyhinde olurdu.. Maksadı, sayıca çok üstün olan atlılarını dilediği gibi yayacağı geniş bir ovada savaşmaktır. Bize düşen, şartlar uygun olmadıkça savaşı kabûl etmemektir. Kılıç Aslan'ın, vaktiyle, üstün Haçlı Ordularını nasıl perişan ettiğini biliyorsunuz. Aynı şekilde davranmamız yerin de olur!»

Çandarlı'dan sonra başkaları da konuştular. Aşağı, yukarı, hepsi tedbirli ve temkinli olmak gerektiğinde birleştiler. Bayazıt'ın söylenenlerden memnun olmadığı belli idi. Münakaşa açmadan konuştu ve kararını açıkladı. «Ben, ülkemin düşman ayakları altında çiğnenmesine halkımın zulüm görmesine razı olacak, seyirci kalacak bir Padişah değilim!. Savaşı yüreği pek olanlar, İmânı bütün olanlar kazanır. Kasova'da da, Niğbolu'da da açık sahralarda Cenk etmedik mi?!. Savaştıklarımız da çoğunlukla atlı idiler. Hem de, tepeden tırnağa zırhlara bürünmüşlerdi. Sonunda muzaffer olmadık mı?!.» diyerek Vezir'i ve Komutanları cevaplandırmış oldu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

YILDIRIM'ın yaya askerleri, Yeniçeriler, yazın en sıcak günlerinde, cebrî yürüyüşle yol alıyorlardı. Bir hafta süren bu yürüyüşün, hele son günü, tahammül edilir gibi değildi. Asker susuz kalmıştı. Timur, çayın yatağını değiştirmiş, yol üstündeki kaynakları bozmuş, ya da zehirlemişti.

28 Temmuz 1402 sabahı, iki ordu karşılaştığı vakit, Osmanlı piyadesi yorgun, daha doğrusu bitkin bir halde idi. Savaş, başlamadan kaybedilmiş sayılabilirdi. Ordular, karşılıklı olarak, 15 fersahı bulan bir cephe üzerine yayılmışlardı. Yıldırım, çaresizlik içinde, Timur'unkine kıyasla, çok zayıf olan atlılarıyla savaşa atılmak zorunda kaldı. Savaş, Osmanlı ordusunun sol kanadında, Anadolu sipahilerinin başında bulunan Şehzade Süleyman'ın hücumu ile başladı. Bayazıd'ın genç oğlu, at üstünde, Sipahilerinin arasında, ilk safta, cesaretle ileri atılmıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

YILDIRIM'ın Şehzadesi, Yıldırım gibi ileri atılmıştı. Timur ordusunun sağ kanadı, yaylarına, oklarına el atıp kısa bir süre bekledi. Anadolu Sipahileri menzile girer girmez yaylar gerilmiş, oklar, birbiri ardına uçuşmaya başlamıştı. Manzara pek müthişti. Devrilen atlar tepiniyor, kişniyor, arkadan gelenler kumların üzerinden atlamaya çalışırken aldıkları isabet onları da daha geriden gelenlerin ayakları altına yıkıyordu. Ortalığı toz, duman kaplamış, Timur'luların saflarıyla çatışmadan bu hücum akîm kalmıştı.

ATLILARINA çekidüzen vermek, yeniden hücuma geçmek için geri çekilen Şehzade Süleyman'ı, Timur'un sağ kanadına komuta eden Emir Nurettin sadece oklarıyla kovaladı; ikinci hücumu bekledi. Kısa bir süre sonra, tekrar ileri atılan Şehzade'nin atlıları, aldıkları dersten faydalanmış görünüyorlardı. Bu sefer, yaylarını germişler, atlarını sürerken, bir yandan da oklarını savuruyorlardı. Kılıçlara ancak son anda el atılacaktı. Nihayet o an da geldi. Kılıçlar sıyrıldı, dost, düşman birbirine karıştı. (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

HER iki tarafın savaşçıları inatla vuruşuyorlardı. Şehzade Süleyman, bir serdengeçti gibi döğüşüyordu. Ölüme meydan okuyan bir kahraman olup çıkmıştı. Sipahilerine örnek oluyordu. Her vuruşta, ya bir baş, ya bir kol düşürüyordu,

OSMANLI şehzadesinin bu tutumuna karşılık, Emir Nurettin, uğraşın dışında ihtiyatların önünde, çevreye hâkim bir tümseğin üstünde bulunuyordu, Gerektiğinde ihtiyatları takım takım ileri sürüyordu, Sayı üstünlüğü kendisinde idi, Bu bakımdan rahattı, Osmanlı sipahilerinin bütün ihtiyatları savaşa katılmış olduğu halde kendi eli altında, emir bekleyen, daha binlerce atlı vardı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

ŞAVAŞ kıvamını bulmuştu. Emîr Nurettin son darbeyi vuracaktı. İhtiyattakı atlılarının yarısına, sağa doğru açılarak, Osmanlıların gerilerine sarkmaları için emir verdi. Biraz sonra da geri kalan ihtiyatların başına geçerek, atını savaş alanına sürdü.

ŞEHZADE Süleyman, Silâhtarlarının uyarması üzerine, üzengilerin üzerinde dikildi. Emir Nurettin'in savaşa katılmak üzerine hızla yaklaşan birliklerini ve sol gerilerini çevirmek üzere olan atlıları gördü. Kaybedilecek bir saniye bile olmadığını kavrayarak ricat komutası verdi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

OSMANLI Veliaht'ı ezici bir çoğunlukla saldıran ve peşini bırakmayan Emir Nurettin'den yakasını sıyırmaya çalışırken kumanda ettiği bazı birliklerin Timurlulara katılıp kendisine ok savurmaya başladıklarına şahit oldu. Bunlar, bir süre önce Beyazıd'a sığınmış olan Kara Tatarlar ve Timur Ordusundaki Bey'lerinin bayrak gösterip kendi taraflarına çekiverdiği, Karaman, Candar, Germiyan, Aydın, Menteşe, Saruhan timarlı sipahileri idiler. Osmanlı sol cenabı böylece çökmüş, erimiş oluyordu.

TİMUR, ordusunun merkezinde ve geride bulunuyordu. Savaş alanına hâkim bir tepeden olup bitenleri gözlüyordu. Yanında bir miktar yaya ve atlı asker vardı. Torunu Mehmet Mirza'nın Semerkant'tan getirdiği seçkin ordu ile Asya'lı seksen alay merkezde, Timur'un biraz ilerisinde yer almıştı. Bu alayların önünde de filler sıralanmıştı. Savaşın bu ilk safhasında Timur'un gözleri cenahlarda idi. Ancak, sağ kanatta neler olduğunu artık göremiyordu.

Emir Nurettin, Osmanlı sol kanadını önüne katmış, gözden kaybolmuştu. Bu durumu Mehmet Mirza da görmüştü. Atını, büyük babasının bulunduğu tepeye sürmüş, yere atlayıp diz vurarak Timur'a yalvarıyor. Osmanlı Ordusunun merkezine, Yıldırım Beyazıd'a yüklenmek için izin istiyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

MEHMET Mirza, Timur'u selâmladı ve atına atlayıp, yanından fırlamış bir ko gibi, Atlılarının yanına ulaştı, Savaşa katılmak için her ân emir bekleyen Semerkant Ordusunu peşine taktı, Arkasında yoğun bir toz bulutu bırakarak sol kanada yöneldi.

BURADA, Osmanlıların sağ kanadında, Sırp Kıralının, atları ve binicileri tepeden tırnağa çelik zırhlar kuşanmış yirmi bin ağır süvarisi ile Rumeli'nin gün görmüş yaya askeri, başa baş, çetin bir savaş veriyorlardı. Timur ordusunun en seçkin yirmi bin atlısının başında savaşa katılan Mehmet Mirza hedef olarak Sırpları seçmişti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

RUMELİ yayaları yerleştikleri tepelerde sonuna kadar dayanmak azmiyle savaşıyorlardı. Timur'un atlı saldırganlarını öylesine bir ok yağmuruna tutuyorlardı ki; çok geçmeden bunların pek çoğunun atları yıkılmış, süvarilerini yaya koymuşlardı.

DAHA fazla kayıp vermekten çekindikleri için mi, yoksa, inatla döğüşen Sırpların bir an önce haklarından gelmek amacıyla mı?. Hangi sebeple olursa olsun, savaşın başından beri Timur'un sol kanadında görev almış olan atlılar, yerinde bir kararla, dizgin kırıp yandan ve geriden Sırplara çullandılar.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

SAVAŞ başlayalı bir hayli olmuştu.. Ancak, her iki ordunun merkezinde ve bizzat Timur'la Yıldırım Bayazıt'ın kumanda ettikleri kuvvetler henüz, filen savaşa katılmamışlardı. Timur'un çok rahat ve sonuçtan emin durumuna karşılık, Yıldırım çaresizlik içindeydi. Vezir-i âzam Çandar'lı Ali Paşa'yı, Yeniçeri Ağası ve Sipahilerin en büyük kısmını sol kanada veliaht Şehzade Süleyman'ın yanına göndermişti. Biraz sonra da sağ kanattan kötü haberler yetişmişti.

TAM bu sırada Timur da cepheden hücuma geçiyordu. Seyyar birer kale haline getirilmiş fillerin ardında, atlısı ve yayası ile ilerleyen Timur'un merkezdeki ordusu her an biraz daha yaklaşmaktaydı. Davulların gök gürlemesini andıran gümbürtülerine, dev yapılı fillerin, kâh tüyleri ürperten müthiş nâraları, kâh arslan kükremesini andıran korkunç sesleri karışıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

HÜNKÂR'ın çok sevdiği ve saydığı komutanlardan Minnet Bey, Yıldırım'ın yanına sokularak kulağına fısıldadı: «Sevketlim, Kara Timurtaş ve Firuz Paşa Kulların haber salmışlar, daha fazla dayanmaya imkân kalmadı, Şevketli Hünkâr'ın geri çekilmesi için son fırsattır, yoksa felâket mukadderdir, derler!».. Hünkâr, biraz ilersindeki yeniçeri saflarını darmadağın eden azgın fillere bir göz attıktan sonra Minnet Beye cevap verdi:

ÇOK geçmeden, Yıldırım Bayazıd'ın ve sonuna kadar Hünkârlarının yanı başında vuruşmaya kararlı olanların etrafı çevrilmişti. Her yandan baskıya uğrayan, sıkıştıkça sıkışan, açlıktan, susuzluktan, kılıç sallamak, yay germekten takatleri tükenmek üzere olan bu insanlar, aralarında dolaşan, ölüm saçan fillerin ayakları altında ezilmeyi de göze alarak savaşıyorlardı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

GİTTİKÇE sıkışan Çember içinde, eriye eriye, tükenmek mukadderdi. Arazi, Güneybatı istikâmetinde, Çataldağ'a kadar, basamak basamak, yükseliyordu. Bu ölüm çemberini o yönde bir noktadan yarmak, Çataldağ'a ulaşmak gece bastırınca da bir kurtuluş yolu aramak tek umut olarak kalıyordu.

BIR anda, yorgunluğu, susuzluğu unutan Yeniçeriler, ölüme meydan okuyan Sipahiler, Kosova'nın, Niğbolu'nun Gazileri, Hünkâr'ın gösterdiği istikâmette ileri atıldılar. Ölene, yaralanana bakmadan, arslanlar gibi saldırdıyorlar, Ve yardılar ölüm çemberini.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

AÇILAN gedikten bir sel gibi aktılar. Mühim olan yeniden kuşatılmamaktı. Gitgide arızalanan araziden faydalandılar. İki yanlarını kollaya kollaya, ardcı savaşı vererek, önlerini açık tutuyor, Çataldağ'a doğru çekiliyorlardı. Yıldırım Bayazıt, bir sağa, bir sola seğirterek. Serdengeçtiler gibi savaşıyordu. Timur'un, kâh sağdan, kâh soldan yüklenip önlerini kesmek isteyen birliklerine saldırıyordu.

TİMUR, Yıldırım Bayazıd'ın ne yapmak istediğini kavramış, Çataldağ'ın tümünü, çepeçevre kuşatmak için sayısı yetmişbini bulan büyük kuvvetler sevk etmişti. Güneş batmak üzere iken Çağatay Hanı Sultan Mahmut Han'ın komutasındaki bu kuvvetler, Yıldırım Bayazıt'la yanında döğüşen üç bin kişiyi kuşatmıştı. Yıldırım, Artık kılıçla değil, savaş baltası ile vuruşuyor, yanına her yaklaşanı mutlaka biçiyordu. (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

TİMUR'UN savaşçıları, her an sayısı azalan Osmanlıları, küçük küçük parçalara bölmüşlerdi. Adeta, lokma lokma yutuyorlardı. Yıldırım'ın yanıbaşında bir avuç fedaisi kalmıştı. Atını, sağa sola sürüyor, fakat, etrafını kat kat saran çemberi son hal kasına kadar yarmak, kırmak imkânını bulamıyordu.

TİMUR'UN kat'i emri vardı; Yıldırım'ı sağ ve sağlam istiyordu. Öldürmekten, yaralamaktan çekinmeseler, üzerine bir kaç ok salar, mızrak savurur, işini çoktan bitirirlerdi. Yapabildikleri, kement atmaktan ileri gitmiyordu. Etraf iyiden iyiye kararmıştı. Dost düşman güç seçilir hâle gelmişti. beş, on dakikacık daha kazanılabilse...

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

YILDIRIM'ın yanı başında ancak üç, beş kişi kalmıştı. Onları da Hünkârların-dan ayırmak için, düşene kalana bakma-dan, dalışlar yapıyorlardı. Bayazıt, atını ard ayakları üzerinde fırıl fırıl döndürüyor, bal-tasını, tükenmek bilmeyen gücüyle, dört yana sallıyordu. Fakat, atının tökezlenmesi, bir ya-nına devrilmesi Timurlulara son fırsatı vermiş oldu.

YILDIRIM Bayazıt ayağa kalkmak, tek-rar atına binmek imkânını bulamadı. Timurluların üçü beşi birden hayvanla-rından atlamışlar, Hünkârın üzerine çullan-mışlardı. Bütün bir Haçlı dünyasını tirtir tit-reten Niğbolu'nun şanlı galibi Yıldırım Bayazıt Han, toz, toprak içinde, yerlerde kıvranıyor, elindeki baltayı bırakmamak için son gücünü harcıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

BAYAZID'ın direnmesi sonucu değiştiremezdi. Nitekim, bir dakika geçmeden, elinden baltası, belinden kılıcı alınmış, kolları arkasına bükülüp sıkıca bağlanmıştı. Timur'un Bayazıd'ı yakalamaya memur ettiği kuvvetlere komuta eden Çağatay Hanı Mahmut'un emriyle bir ata bindirilen Hünkâr, sıkı bir muhafaza altında Timur'un çadırına doğru yola çıkarı'dı.

BU sırada, sonuçtan emin olan Timur, çadırında Şahruh ile satranç oynamaktaydı. Bayazıd'ın getirildiği haber verilince, içeri alınmasını emretmiş, yerinden kalkarak kapıya doğru ilerlerken Bayazıt da, muhafızların arasında, üstü; başı toz, toprak içinde, elleri bağlı, fakat gururundan bir şey kaybetmemişcesine, dim dik, içeri giriyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

BİR, iki adım ilerledikten sonra Yıldırım duraklamıştı. Bir şeye dikkatle baktığı vakit, her zaman yaptığı gibi, ârızalı olan bir gözünü kısmış, sağlam gözüyle, topallayarak yaklaşan Timur'u inceliyordu. Timur-un gülümsediğini görünce de çileden çıkmıştı.

TİMUR muhafızlara, Yıldırım Bayazıt'ın ellerini çözdürmüş ve iyice yanına sokularak, sol eliyle dirseğine dostça dokunurken, sağ eliyle de biraz önce oturduğu sediri işaret ederek, mağlûp Osmanoğlu'na yol gösteriyor ve konuşmaya devam ediyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

AYNI sedirin üzerine oturdular. Yıldırım Bayazıt, alabildiğine gamlıydı. Yenilgiyi kolay kolay hazmedemiyeceği halinden belliydi. Kısa bir süre, Bayazıd'ı tepeden tırnağa süzdükten sonra; «Gözlerimle görmüş gibi biliyorum. Kılıcının hakkını lâyıkıyla verdin. Bu yenilgi adına gölge düşürmez!. Hemen yerine getirilmesini istediğin bir dileğin varsa çekinme, söyle!.» diyerek, sessizliği bozan Timur oldu.

TİMUR, şehzadelerin aranması için emir verdikten sonra, savaşın sorumluluğu üzerinde söz açmıştı. Timur'u bir noktaya kadar sükûnetle dinleyen Bayazıt'ın nihayet sabrı taşmıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

YILDIRIM, konuştukça coşmuş, daha, Osmangazi devrinde, Bizans Tekfurlarıy la başlayan savaşlardan, Rumeli'ye geçiş ten, Kosova'dan, Niğbolu'dan, Bizans muhasarasından,.. hep cihat yolunda olduğundan söz etmiş ve: «Şimdi, senin Orduların, bir baştan öbür başa, Anadolu'yu yakacak, yıkacak, Mamureler virane, olacak, Türkler, Müslümanlar kan ağlarken din düşmanlarımız düğün bayram edecek. Bizans'ta, Avrupa'nın her köşesinde Kilise Çanları durmadan çalacak!» diyerek, ağır bir soru ile sözlerini bağlamıştı.

KONUŞMANIN böylesine ağır bir hava yarattığı sırada Şehzade Mustafa ile Musa'nın bulunup getirildiklerinin haber verilmesi ve Timur'un iradesiyle içeri alınmaları, ortalığı yatıştırdı. Genç şehzadeler giydirilmiş, kuşatılmış, Timur'un huzuruna öyle çıkarılmıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

TİMUR, oturmaları için, Şehzadelere yer göstermiş, ayrı ayrı iltifat etmiş, Bayazıd'a ve oğullarına, tekrar tekrar, teminat vermişti... Kendilerine hürmette kusur edilmeyecekti. Birkaç gün misafir olacaklar, sonra, dostca ayrılacaklar, yine, tahtlarının, taclarının. Devletlerinin sahibi olacaklardı... Adamlarına da emir vermiş, Bayazıt'la Şehzadelere üç mükellef çadır hazırlatmış, esir Alman komutanlardan Minnet, Ali, Mustafa, Firuz Beyler ve Timurtas Pasa ile görüşmelerine izin vermişti.

BAYAZIT'la şehzadeleri dısarı çıkar çıkmaz, torunlarıyla Emirleri çağıran Timur, her birine gerekli emirleri vermişti... Bu arada en önemli görev Sultan Mehmet Mirza'ya düşmüştü... Bu görev, Vezir-i Âzam Çandarli Ali Paşa ve Yeniçeri ağası ile birlikte, seçkin Osmanlı birlikleriyle beraber kaçan Veliaht Şehzade Süleyman'ı yakalamak ve beraberindeki kuvvetleri imha etmekti... (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

ÇAĞATAY Han'ı Sultan Mahmut Han'la torunlarından ikisini, Sultan Hüseyin ve İskender Mirzaları, Karaman ve Hamid illerinin zaptına gönderen Timur, Ankara Kalesini teslim aldıktan sonra, Ordusuyla Batıya yöneldi. Yıldırım Bayazıd'ı da beraberinde götürüyordu. Bu arada Sultan Mehmet Mirza'nın komutasındaki 30 bin atlı Veliaht Şehzade Süleyman'ın peşindeydi. Kaçanlar ve kovalayanlar günlerce soluk almaya fırsat bulamamışlardı

BURSA Sarayı'nın iç kapısında gem kasan Şehzade Süleyman bir solukta Harem dairesine girmişti. Harem halkının şaşkın bakışları arasında Fatma Sultan'ın odasına dalmış, iyi bir tesadüfle, küçük şehzadeyi de orada bulmuştu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

ŞAŞKIN, perişan ne yapacağını bilmez bir halde, odanın içinde oradan oraya koşuşan Fatma Sultan mücevher çekmecesini kucaklamaya çalışıyordu... Veliaht Şehzade, kız kardeşinin koltuğundaki çekmeceyi kaptığı gibi yere fırlatmış, koluna yapışarak, odadan dışarı sürüklemişti...

BURSA ile Gemlik arasında, atlarını çatlatasıya süren bir alay savaşçının arasında atının yelelerine sıkıca yapışmış, hâlâ neler olduğunu bilmeyen, kavrayamayan Fatma Sultan'la küçük Şehzade, fırtınaya kapılmış küçük kuşlar gibi çaresiz, perişandılar... Etraflarındakiler gibi onlar da sık sık arkalarına bakıyorlar fakat, kendi hayvanlarının kaldırdığı toz bulutu birşeyler görmelerine engel oluyordu...

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

SULTAN Mehmet Mirza, Timur tarafından, Şehzade Süleyman'ı yakalamakla görevlendirildiği anda, Osmanlı Veliahtı, savaş alanından ayrılalı beş, altı saat olmuştu. Bursa'ya varışlarında ise ancak bir saatlik ara vardı. Sultan Mehmet Mirza, Bursa'da bir savunma umduğundan, geriden gelenlerin kendisine yetişmeleri için beklemiş, Osmanoğulları'nın taht şehrine hatırı sayılır bir kuvvetle saldırmak için bir süre duraklamıştı. Bursa kalesinin kapılarını ardına kadar açık bulunca, avını kaçırdığını öğrenmiş ve buna çok üzülmüştü.

ANKARA'DAN Marmara kıyılarına kadar süren ölüm-kalım yarışında kaçanlar ve kovalayanlar, yol boyunca bir hayli dökülmüşlerdi. Şehzade Süleyman Gemlik'e ulaştığı zaman beraberinde ancak bir, iki bin atlı kalmıştı. Osmanlı tersânelerinden biri Gemlik'te idi. Limanda her zaman bol sayıda gemi bulunurdu. Şehzade ile yanındakiler, hattâ hayvanları, bu gemilere yerleşmek ve Rumeli'ye geçmek imkânına kavuşmuşlardı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

SULTAN Mehmet Mirza Bursa Sarayına girerken, atlıları da, şehrin sokaklarına dalmış, yağmaya koyulmuşlardı. Soluğu kesilmiş, yolda dökülmüş olanlar da. Şehzade Süleyman'ın döküntüleriyle ilgilenmediler. Bir an önce Bursa'ya ulaşmak, yağma artıklarına el koymak hevesine kapıldılar. Bu şarlar altında, Ankara Savaşından yakasını kurtarabilmiş olanların hemen tamamı Rumeli'ye geçmek imkânını bulmuş oldular.

SULTAN Mehmet Mirza, Osmanoğlu hazinesinin olduğu gibi eline geçtiğini öğrenince, Sarayın duvarları dışında olup bitenlerle ilgilenmemiş, Timur'un yanına katmış olduğu vezirlerinden Şerefettin'i hazinenin sayımına ve deftere geçirilmesine memur etmişti. Başta, Sırp kralının kız kardeşi ve Yıldırım Bayazıd'ın en gözde eşi olan Ulivera olmak üzere, Sultanlar ve Harem halkıyla bizzat meşgul olmayı tercih etmişti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

ORDUSUNUN büyük kısmıyla ilerleyen Timur, Kütahya'ya ulaşınca Ordugâhını kurdu. Dünyanın dört bucağındaki hükümdarlara büyük zaferini bildirdi. Anadolunun her yanına saldığı Emirlerinden gelen raporları inceliyor, ordu birliklerinin dönmelerini bekliyordu. Bu arada Yıldırım'la ilgilenememişti.

YILDIRIM Bayazıt ise buhranlar geçiriyordu. Esir olduğu akşam Timur, birkaç gün misafirim olacaksın, demişti. Halbuki, kulağına erişen haberler, Anadolu'da kurmuş olduğu Türk birliğinin param parça edilmekte olduğu yolunda idi. Gözlerine uyku girmiyor, sinir krizleri geçiriyordu. İşte, böyle bir zamanda yanına giren Firuz Bey, Timur'un kendisine bazı hediyeler göndermiş olduğunu haber verdi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

BU sırada, geniş çadırın içinde, kafese kapatılmış bir kaplan gibi dolaşmakta olan Beyazıt kapıya yöneldi. Köpeklerden, balıkçıllardan önce, tepeden tırnağa silâhlanmış nöbetçiler gözüne çarptı. Bir an duraladı ve sert bir hareketle geri dönüp çadırın boşluğunda kayboldu. Firuz Bey Efendisini bir gölge gibi takip etmişti.

ÇADIRIN içinde oradan oraya yürüyor, ara sıra durup yumruklarını sıkıyor, gıcırdayan dişleri arasından çıkan ıslık gibi bir sesle «Alçak!. Benimle alay ediyor! At uşağı!» diye söyleniyordu. Nihayet kararını vermiş olduğunu belli eden bir rahatlıkla Firuz Bey'e seslendi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

SEDİRE oturmuş, sol ayağını altına alarak sağ dizini dikmiş, çaprazlamasına katladığı kâğıdın üzerinde, divite bandığı kamış kalemi cızırdatırken yazdıklarını işitilir bir sesle heceliyordu.

BAYAZIT, Timur'un bu hediyeleri nasıl kötü maksatla gönderdiğini sanmıştı?. Ogünden bugüne, bunu kimse anlayamamıştır. Ancak, çok kötüye yorduğu, Timur'a göndermek üzere yazdığı muhakkak olan tezkerenin şu son satırlarından anlaşılıyor: «Vakıa av köpekleri, av kuşları senin gibi vahşi bir gaasıba yakışmaz. Benim gibi, Murad'ın oğlu ve Orhan'ın torunu olan, taht üzerinde doğmuş, taht için yetiştirilmiş bir Padişah'a yakışır. Sana lâyık olan ya kaval, ya kaşağıdır!»

Tezkerede neler yazılı olduğunu Beyazıd'ın hecelemesinden izleyen Firuz Bey'in âdeta dili tutulmuştu. «Al, bu kâğıdı O'na gönder!» diyen Hünkâr'ına bir şey söylemiyor, fakat, her haliyle, Aman yapma, etme şevketlim, demek istediği anlaşılıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

FİRUZ Bey'i sanki yıldırım carpmıstı... Efendisine itaat etmemesine imkân yoktu. Caresizlik icinde Bayazıd'ın uzattığı kâğıdı almıs ve muhafız subay aracılığı ile Timur'a göndermisti. Bayazıd'ın tezkeresi ulastığı sırada Timur, Bastarhan'ı Halacıgayoğlu ve evvelce Edirne ve Bursa Saraylarına elçi olarak göndermis olduğu Cempay Gede ile santranc oynamaktaydı...

TEZKEREYİ alıp okuyan Timur'un kasları catılmıs, yüzü morarmıs, gözleri kıvılcımlar sacarak, «Osman oğlu hepten aklını yitirmis... Düpedüz cıldırmıs bu adam!..» diye söylenmeye baslamıs, okuduklarına inanmamıscasına, elinde burusturduğu kâğıdın katlarını acarak, bir kere daha okumustu... Ve sonra, Bastarhan'a uzatmıstı...

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

HALACIĞAYOĞLU, Timur'un elinden aldığı kâğıdı bir solukta okudu. O anda san ki taş kesilmişti. Faltaşı gibi açılan gözlerini Timur'un gözbebeklerine dikmiş donmuş kalmıştı. Timur'un durumu da baştarhanınkinden farklı değildi. O da bir heykel kadar hareketsiz, Halacığayoğlu'nun konuşmasını bekliyordu...

TIMUR, bir süre, baştarhana cevap vermedi... Besbelli düşünüyordu . Öldürmek?! Asmak, kesmek, ellerinin, ayaklarının, herbirini bir ata bağlayıp dört parça etmek. Demir bir kafes içinde, aç, susuz, güneşte kurutmak... Bütün mafsallarını birer birer kırıp toz, toprak içinde süründürmek... Baş aşağı sallandırıp, onbinleri, yüzbinleri, ölünceye kadar yüzüne tükürtmek... Kim bilir,. belki bunları düşünüyor ve az buluyor olmalıydı... Yerinden fırladı, çadırın içinde bir, iki dolandıktan sonra, Çampay Gede'nin önünde durdu

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

ÇEMPAY Gede, Timur'un elçisi olarak Bursa'ya gittiği zaman, Bayazıt'tan çok kötü muamele görmüştü. Hattâ, başını cellat satırından ancak Vezir-i Azam'ın gayretiyle kurtarabilmişti. Bu sebeple Timur'u, her vesile ile, Bayazıt aleyhine kışkırtanların başında gelir. Son olayla eline geçen yeni bir fırsatı kaçırmadı: «Öyle sanıyorum ki; esirinizi cellâda vermek istemiyorsunuz. O halde, sadece şu kâğıtta yazılı olanlara göre değil de, daha önceleri yaptıklarını da hatırlayarak bir ceza tertip etmek yerinde olur!. Bayazıt sizin Hareminize kadar dil uzatmıştır. Bugünden yarına, O'nun da Harem halkı Bursa'dan buraya gelir. Bayazıd'ı can evinden vurmak için bundan âlâ fırsat mı olur?.» diye konuşan Gede, Timur'u çileden çıkarmayı başarmıştı.

BÜYÜK felâketi hazırlayan mektuplaşmalarda Bayazıt her zaman ölçüyü kaçırmış, Timur'a en ağır hakaretlerde bulunmuştu. Hele bu mektupların birinde: «Karıların boş olsun!..» diyecek kadar ileri gitmişti. Timur'un unutmadığı, fakat, hatırlamaktan âdeta korktuğu bu hakarete karşılık vermesini, öcünü almasını istemişti Elçi Gede. Sultan Mehmet Mirza, Osmanoğullarının hazinesi ile beraber, Bayazıd'ın kadınlarını, kızlarını da yola çıkarmak üzere olduğunu haber vermişti. Timur günleri, saatleri sayarken, başta Bayazıd'ın büyük aşkı, Sırp Prensesi Olivera olmak üzere, kadınları, kızları, adım adım yaklaşıyordu Kütahya'ya.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

TİMUR'un torunu Sultan Mehmet Mirza, Şehzade Süleyman'ı yakalayıp getirememişti ama; Bursa sarayından derleyip, toplayarak Kütahya'ya getirdikleri başarısızlığını unutturacak değerdeydi. Timur, Bayazıd'ı cezalandırmak için, artık, yeterinden fazla malzemeye sahip bulunuyordu. Oyunun tam bir başarıya ulaşması için Elçi Gede her şeyi inceden inceye düşünmüştü. Hazırlık günlerce sürdü. Oyunun oynanacağı gün, Gede, arkasında her biri sırma işlemeli bir bohça taşıyan hizmetkârlar olduğu halde Yıldırım Bayazıd'ın çadırından içeri giriyordu.

MAHUT tezkereyi Timur'a göndereli, karşılık görmemiş olmayı neye yoracağını kestiremiyen Bayazıd, bu arada sevgili Olivera'sının ve kızlarının Bursa'dan getirildiklerini de duymuş, huzursuzluğu son haddine varmıştı. Yemekten, içmekten, uykudan kesilmiş, bir şeye karar vermek şöyle dursun, düşünemez olmuştu. Teselli kabul etmiyor, her zaman yanında ve hizmetinde bulunan Firuz Bey'in konuşmasına bile izin vermiyordu. Pek iyi tanıdığı Elçi Cimbay Gede yanına girdiği zaman, sabit, manasız bakışlarla, konuşmasını beklemişti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

GEDE, bohçaları bırakmaları için adamlarına işaret etmiş ve Bayazıd'ı son derece hürmetkârâne selâmlayarak, geri geri yürüyerek, tıpkı Bursa sarayında huzur-u şâhaneden ayrıldığı gibi, çekilmiş, gitmişti. Bayazıt, Firuz Bey'le yalnız kalmıştı.

FIRUZ BEY'in açtığı bohçalardan çıkardıkları, hatırlayabildiği en değerli giysileriydi. Kaftanın yakasında ve kollarındaki altın sırma işlemeler arasına yerleştirilmiş zümrütlerin, yakutların her biri büyük bir servet sayılabilirdi. İpek gömleğinin yakasından aşağıya doğru sıralanan düğmeler iri birer fındık büyüklüğünde incilerdendi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Firuz Bey'in son olarak açtığı bohçadan, Bayazıd'ın Niğbolu'da esir aldığı Haçlı Komutanlarına, asillerine, Bursa'da vermiş olduğu büyük ziyafette giymiş, olduğu, elmaslı sorgucu ve dizi dizi incileriyle, Tac — Kavuk çıkmıştı.

Yıldırım Bayazıd Timur'un davetini kabül etmek istemiyor, hele, en büyük zaferini kutlarken giymiş olduğu elbiselerini, mağlûp ve esir olarak giymeyi aslâ uygun bulmuyordu. Firuz Bey ise, bin dereden su getirerek, Bayazıd'ı iknâ etmeye çalışıyordu. Nihâyet başarı Firuz Bey'in olmuş, Hünkârını kendi eliyle giydirmişti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

TİMUR'un, Yıldırım Bayazıd'ın hizmetinde kalmasına müsaade etmiş olduğu ileri gelen sayılı tutsaklardan biri de Minnet Bey'di. Elçi Çımbay Gede bu zatı çağırtmış, davette, Bayazıd'ın beraberinde, dilediği iki adamının bulunabileceğini de bildirmişti. Vakit gelince, Timur'un Emirlerinden ikisi gelip Bayazıd'ı çadırından aldılar. Pek yakında olan Timur'un Otağına kadar halılar serilmişti. Bayazıt, iki keçeli dizilmiş muhafızlar arasından vekarla ilerliyordu. Hemen arkasında Firuz ve Minnet Beyler kendisini izliyorlardı.

TİMUR, muhteşem otağının önünde misafirini bekliyordu. Bayazıt yaklaşınca, birkaç adım ilerleyerek, güler yüzle kendisini karşıladı. Sanki, daha dün denecek kadar yakın bir geçmişte, en ağır hakaretlerine maruz kaldığı, canına kast etmiş bir düşmanını değil, en yakın bir dostunu karşılıyor gibi koluna girmeyi de ihmal etmemişti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

Büyük Otağın ağır ipek perdelerle ayrılmış bölmelerinden, kendilerini selâmlayan ses siz bir kalabalığın safları arasından geçerek, geniş bir salona girmişlerdi. Ortadaki, kıymetli Acem ve Afgan halılarıyla döşeli alanın iki tarafına karşılıklı iki taht yerleştirilmişti. Timur, misafirinin kolunda, bunlardan birine yöneldi. Bayazıd, vekârlı yürüyüşüne rağmen, uykuda gezer gibi idi. Bakışları etrafını saran eşyayı sanki delip geçiyordu. Taht'a üç, beş adım yaklaştıkları vakit, birden uyandırılmışcasına, irkildi ve duraladı.

Timur'un eliyle tac ve tahtına yeniden kavuşmuş olmak Yıldırım Bayazıd'ı şaşkına çevirmişti. Oturmaya davranırken, Timur'un kendi tahtına doğru ağır ağır ilerlemekte olduğunu gördü. O oturmadan tahtına yerleşmenin doğru olmayacağını düşünebildi. Timur oturuncaya kadar bekledi. Nihayet oturdu. Firuz ve Minnet Beyler de iki yanında yerlerini aldılar.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

TİMUR'un Ordugâhında bulunan Emirler, Bey'ler çepçevre serilmiş erkân minderlerine yerleşmişlerdi. Hizmetkârlar gelip gidiyorlar, Çeşitli av etleri ve nefis yemeklerle dolup taşan irili ufaklı sinileri yerleştiriyorlardı. Timur'un ve Bayazıd'ın önlerine konan, her biri Hind'in, Çin'in, İran'ın, Bağdad'ın sanat eserleri olan, som altından boy boy kaplarla dolup taşan, yine som altından yapılmış muazzam sinileri dörder hizmetkâr taşıyordu.

TAM bir sessizlik içinde ziyafet sofraları kurulduktan sonra yandaki bölmelerden birinde yer almış olan saz takımı icray-ı âhenge başlamıştı. Bir iki dakika geçmeden, çıplak ayaklarının parmak uçlarına basarak, yürümekle uçmak arasında bir süzülüşle, şeffâf tüllere bürünmü yarı çıplak sâkiler göründüler. Her biri sanki yan bölmede çalınan sazlardan kopup gelen birer nağme gibi kıvrak ve gönül okaşayıcı idi. (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur, önünde diz çöken güzel kızın sunduğu şarab kadehini eline almış, yudumlamadan önce, Bayazıd'a bir şeyler söylemekten kendini alamamıştı.

BAYAZID ve Timur, birbirlerinin gözlerinin içine bakarak, ellerindeki kadehleri dudaklarına götürdüler. Bayazıt küçük bir yudum aldıktan sonra, dilini damağına değdire değdire, şarabın çeşnisine baktı ve Timur'un doğru söylediğine inandı. Bu Kıbrıs şarabı, nice vakittir hasretini çektiği sevgili Olivera'sının fil dişinden dökülmüş kadar güzel elleriyle bir zamanlar kendisine sunduğu şaraptı. Bir an düşündü; kendi tahtında oturuyordu. Başındaki taç kendi tacıydı. Ya Olivera?! Ona ne zaman kavuşacaktı?. Teselliyi şarapta aradı, elindeki kadehi bir solukta boşaltmakla bağrını yakan ateşi söndüreceğini sandı

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

KADEHLER dolup dolup boşalıyor, her kadehte sâkiler değişiyordu . İçtiği şarap Bayazıd'ın ğamını dağıtmıyor, belki üste koyuyordu. Ama dış görünüşü alabildiğine vekârlı idi. Her hâliyle Sultan-ı ıklîm-i Rûm Yıldırım Bayazıt Han idi. Timur gözlerini O'ndan ayırmıyor. Otağı dolduran bunca düşman arasında, her an hayatı bir küçük işarete bağlı olduğu hâlde, bu umursamazlığı, asâletine mi, cesaretine mi, yoksa gafletine mi vermek gerektiğini kestiremiyordu. İçki, insanların mihenk taşıdır diye düşünüyor, Bayazıd'ın bir an evvel sarhoş olmasını bekliyordu.

TİMUR'UN bir işaretiyle raks başlamıştı. Birbirinden güzel genç cariyeler, takım takım, salona giriyorlar, vücutlarını saran renk renk, şeffaf tüllerin kâh örtüp kâh açtığı çıplâk vücutlarının içe gıcıklayan kıvranışlarıyla, şarapla yarı mest olmuş seyircilerini çileden çıkarmak için var güçlerini cömertce harcıyorlardı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Rakkaselerin bir takımı çekilip yenileri gelinceye kadar sâkîler dolaşıyor, boşalan kadehler yeniden dolduruluyordu.. Yıldırım Bayazıt, dış görünüşü bakımından, kendi sarayında olabileceği kadar rahat, fütürsuzdu.. Timur hayretler içindeydi. Esirini süzüyor, son darbeyi vurmak için daha fazla sabredemiyeceğini anlıyordu.. Nihâyet, hemen yanıbaşında, bir adım gerisinde, her an emir bekleyen Elçi Gede'ye usulca fısıldadı...

Gede, ipek perdelerin ardında kaybolduktan pek az sonra, değişik sazların değişik nağmeleri duyuldu.. Bayazıd'ın Bursa sarayında her akşam dinlemiş olduğu nağmelerdi bunlar.. Az sonra, perdelerin arasından görünen, çıplak, olgun vücudunu yarı örten incecik tüllerin aksine, yüzü kalın bir peçe ile örtülü bir sâkî, arkasında iyi yardımcısı ile göründü.. Adımları, dikkatleri üzerine çekecek kadar ürkek ve mütereddid idi...

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Timurun önüne kadar ilerledi. Yardımcılarından birinin elindeki tepsiden, kadehlerden birini aldı, ikinci yardımcısına uzatarak doldurttu. Tekrar birinci yardımcısına dönüp, küçük altın tepsiyi aldı. Kadehi yerleştirip bir dizi üzerine çöktü ve Cihangir'e uzattı.

Peçeli saki, Timur'u sessizce selâmlayıp geri geri çekildi, güçlükle Bayazıd'ın önüne kadar ilerleyebildi. Biraz önceki davranışlarla doldurduğu ikinci kadehi Bayazıd'a uzatırken, yalnız elleri değil, bütün vücudu tir tir titriyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

BAYAZID, kendisine şarap sunan esrarlı gözlerin heyecanını neye yoracağını kestiremiyordu. Şarabı yudumlayıp, boş kadehi tepsiye bırakıncaya kadar gözlerini O'ndan ayırmamıştı. Ancak, bakışları sâkinin yüzünü örten kalın peçeyi delip geçememişti. Görevi sona eren Sâki, belli bir telâşla Bayazıd'ı selâmlayarak geri çekilmiş, elindeki tepsiyi yardımcısına verdikten sonra, Timur'a dönerek iradesini beklemişti. Tam bu sırada, bir Rumeli oyun havasının nağmeleri perdelerin arasından süzülerek salonda bir rüzgâr gibi esmeye başladı.

GENÇ kadının, o ânda, değil oynayacak, ayakta duracak hâlde olmadığı belliydi. Kimbilir, nasıl bir tazyik ve tehdit altında bu işe zorlanmıştı. Timur'un emrini mutlaka yerine getirmek için iradesini bütünü ile kullandığı anlaşılıyordu. Ne var ki, ayakları, sanki balçığa saplanmıştı. Bütün mafsalları gevşemiş, kollarını bacaklarını kımıldatamaz hâle gelmişti. Durduğu yerde sallanıyordu. Ha yıkıldı, ha yıkılıyordu. Genç kadının durumunu dikkatle izleyen Timur, düzenlediği oyunun yarıda kalması ihtimâli karşısında tedirgin olmuştu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

TIMUR'un sözleri bir kırbaç gibi şaklamıştı. Peçeli kadın silkindi, görünmez bağlarını gevşetti, kopardı... Ve oynamaya başladı. Biranda soluklar kesilmişti. Gözlerinin önünde, dönen, kıvranan, titreyen, masal perileri gibi kanatlanıp uçan, sanki bambaşka bir âlemden kopup gelmiş bir yaratık vardı. Oynamıyor, raksetmiyor, ibâdet ediyordu. Bu ibâdette teveccüh ettiği kıble Yıldırım Bayazıt idi. Konuşmuyordu fakat tek muhatabının Bayazıt olduğu besbelli idi. O'nun önünde dize geliyor, O'nun önünde kıvranıyor, kollarını, günahlarının affını yalvarırcasına, O'na uzatıyordu. O'nun önünden ayrılıp, çepeçevre dizilmiş olanların, Timur'un, Emîrlerinin, komutanlarının önünden fırdolayı geçerken, tepeden tırnağa, bütün hareketlerinde bir isyan, bir meydan okuma, bir hiçe sayma ifadesi açıkça görülüyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

TİMUR, gözlerinin önünde, sadece elleriyle, ayaklarıyla, kusursuz bir âhenkle kıvranan nefis vücudu ile değil, gözlerin görüp seçemediği yüreğinin bütün gücü, rûhunun bütün varlığıyla rakseden bu kadını büyüleyen gücün ne olabileceğini düşünüyordu. Bu görev kendisine verildiği zaman nasıl direndiğini, aldığı emri yerine getirmektense, ölüme, hattâ en ağır işkencelere katlanmayı göze aldığını biliyordu. Az önce içeri girerken nasıl ayak sürüdüğünü de gözleriyle görmüştü. Ve sonra ?!. Nasıl büyük bir istekle, bütün varlığını ortaya koyarak raks edişi?! Ya şimdi?!.

ELÇİ Gede, Timur'a cevap verirken bile gözlerini rakkaseden ayırmıyor, ayıramıyordu. O, artık, ortadaki geniş alanı dolanmıyordu. Bayazıd'ın hemen önünde gücünün son kalıntılarını harcıyordu. Biraz evvelki uçuş, yükseliş, bulutların üstünden, yıldızların arasından yeryüzünde sürünenlere bakış kalmamıştı. Okyanuslar üstünde fırtınaya tutulmuş, takatten düşen kanatları artık vücudünü taşıyamaz hâle gelmiş göçebe bir kuş gibi perişandı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Elçi Çimbay Gede doğru düşünmüştü. Sözlerini anca tamamlamıştı ki; peçeli rakkase bir an durakladı ve solukla çığlık arası bir ses çıkararak. Bayazıd'ın hemen ayakları dibinde, boylu boyunca yere yıkıldı.

Bu yıkılışta, genç kadının yüzünü örten kalın peçe bir yana savrulmuştu. Yarı kapalı göz kapakları arasından âdeta fışkıran uzun, kıvırcık kirpikleri yanaklarını gölgeliyor, göz pınarlarında birikmiş yaşlar yarı açık dudakları arasından görünen bembeyaz dişler, kanı çekilmiş, sararmış bu çok güzel yüzü aydınlatıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

YILDIRIM Bayazıt, yıldırımla vurulmuşa dönmüştü. Hemen önünde, yerde yatan çıplak kadın sevgili karısı Olivera'dan başkası değildi. Gözlerine inanamıyordu. Bakışlarını Olivera'dan Timur'a çevirdiği zaman, ihtiyar cihangirin sırıttığını gördü. O anda yerinden fırladı.

BİR adım bile atamamıştı. Ayağa kalktığı anda iki yandan seğirten muhafızlarının yalın kılıçları yolunu kesivermişti. Daha dün denilebilecek yakın bir geçmişte, bütün Haçlı âlemini titreten, Niğbolu'da, tek başına koskoca bir muhasara ordusunu yarıp geçen eşsiz kahraman, çaresizlik içinde, şaşkın, perişan, kalakalmıştı. (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

TİMUR da ayağa kalkmıştı. Hâlâ yerde yatan Olivera'ya doğru, yavaş yavaş ilerliyordu. Bayazıd'ın kulaklarda çınlayan hakaretine acaba nasıl bir karşılık verecekti?! Herkes heyecanla bunu bekliyordu. Bayazıd da aynı durumdaydı. Dişlerini, yumruklarını sıkmış, topallaya topallaya yaklaşan Timur'dan kıvılcımlar saçan gözlerini ayırmıyordu.

HÂLÂ gözleri kapalı yerde yatan Olivera'nın yanıbaşına kadar gelen Timur, baygın kadına şöyle bir göz attıktan sonra hemen arkasındaki Elçi Çimbay Gede'ye kayıtsızca hitap etti. Bayazıd'ın hakaretini duymamazlıktan gelmişti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

TİMUR, yapacağını yapmış, söyleyeceğini söylemişti. Artık, bu toplantının devamına sebep kalmamıştı. Geriye dönmüş, başları eğik, kendisini selâmlayan emirlere, komutanlara karşılık vermeye bile lüzum görmeden, ağır ağır salonu terk ediyordu. O anda, yüreğinde bu öldürücü yarayı açmış olan adamla hesaplaşmak, belki de kendi ecelini aramak için ileri atılmak isteyen Bayazıd'ın yolu, bir kere daha, muhafızların keskin kılıçlarıyla kesilmişti. Aynı anda velinimetinin koluna giren Firuz Bey kulağına fısıldamıştı.

TIMUR'un arkasından perdeler kapanırken yerde baygın yatan Olivera'da da bir hareket görüldü. Çıplak göğsü üzerinde udran elini kaldırmış, alnına götürmüştü. Yolunu kesen keskin kılıçlardan, Firuz Bey'in sözlerinden ziyade bu kımıldanış Bayazıd'ı duduruvermişti. Bu sırada, Elçi Gede de Harem ağalarına sesleniyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

ELÇİ Gede, hadımlara emrini verdikten sonra, bir iki adım ilerlemiş, Bayazıd'a yaklaşırken muhafızlara geri çekilmelerini işaret etmiş ve sahte bir hürmetkârlıkla esir hükümdara: «Hastayı heyecanlandıracak sözler söylememeli, lüzumsuz davranışlardan sakınmalısınız!» deyince, çaresizlik içinde bunalmış olan Yıldırım Bayazıt bir solukta birkaç soru birden sıralamıştı.

ÇİMBAY GEDE, Soğukkanlılıkla sorulara birbiri adına karşılık vermiş, «Hanım kendisine tahsis edilmiş olan yerde dinlenecektir. Velinimetimi böyle bir davranışa zorunlu kılan siz oldunuz. Mektuplarınızda haremlerine dil uzatmış olduğunuzu unuttunuz mu?! Bundan sonrası da sizin davranışlarınıza bağlı olmalıdır. Eski hesapların bu akşam, burada kapanmış, temizlenmşi olduğunu sanıyorum!» demişti: Gede'yi sonuna kadar dinleyen Bayazıt, daha fazla ayakta duramamış, gerisin geri bir iki adım atarak tahtına yığılıvermişti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

HADIMLAR yanına geldikleri vakit Olivera henüz kendinde değildi. Getirdikleri örtüyü üzerine atıp kucakladıkları gibi aldılar, götürdüler. Bayazıt, kendine hâkim olabilmek için başını önüne eğmiş, gözleri kapalı, mırıldanıyordu.

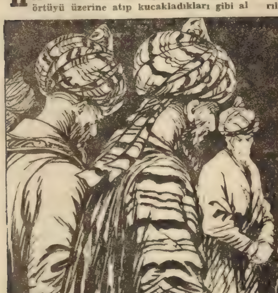

ÇİMBAY GEDE, bakışlarıyla izlediği Olivera perdelerin ardında kaybolunca, Bayazıd'a yol gösteriyordu. Bir kaç saat için kavuşmuş olduğu tahtından ayağa kalkan esir Padişah, bakışlarını, salonda kalmış olan ve kendisinin her hareketini dikkatle izleyen Emirlerin, Komutanların, Beylerin üzerinde gezdirdi. Bayazıd'ın bakışlarında zilletten, meskenetten, acizden bir zerre yoktu. Öylesine ki, bu bakışlara hedef olanlar, şahidi oldukları olayların mes'ûlü Timur değilmiş de, kendileri imiş gibi utanarak başlarını önlerine eğdiler.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

BAYAZIT, Elçi Gede'nin arkasından ağır ağır ilerlerken, Bursa Sarayında olduğu kadar haşmetli ve gururlu idi. İki tarafında, başlarını eğmiş, kendisini uğurlayanlarda; Timur'un Emîrlerinde, Beylerinde, özür dileyen, af dileyen, tövbekâr insanların mahcup kâli vardı. Tek istisna olarak Gede, hâlâ tatmin edilmemiş bir intikam arzusunun ve kînin timsa'i gibi, başı dik, önden yürümekteydi.

TİMUR'UN Otağının kapısında bir tahtırevâna bindirilen yıldırım Bayazıt, meş'alelerin aydınlattığı yoldan, yalın kılıçlı muhafızlar arasında, kendine tahsis edilmiş olan otağa götürüldü. Kölelerin taşıdığı tahtırevânın iki yanında Firuz Beyle Minnet Bey bulunuyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Bayazıt Han'ın, dönüşünü bekleyen Oğulları Şehzade Mustafa ile Şehzade Musa ve Demirtaş Paşa, otağın kapısında karşılaştılar. Tahtırevandan inen Yıldırım Bayazıt, bir, iki adım atınca sendeledi. Nerdeyse yüzükoyun yere kapaklanacaktı... Firuz Bey atıldı; Hünkâr'ın koluna girdi..

Bayazıt, Firuz Bey'in yardımıyla, ayakta tutunabilmişti ama, bir adım daha atamıyordu. Oğulları şaşırmış, kalmışlardı... Demirtaş Paşa hemen seğirtmiş, Hünkâr'ın öbür koluna girmişti... Anlamakta gecikmediler; Bayazıt Han'ın sağ yanına inme inmişti... Bir kolu, bir bacağı tutmuyordu... Daha kötüsü, dili de tutulmuştu, konuşamıyordu...

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Demirtaş Paşa ile Firuz Bey, kollarında asılı kalan hastayı Otağın kapısından içeri sokmaya gayret ederlerken, tahtıravanı izlemiş ve geri dönmek üzere olan Elçi Gede, olup bitenleri anlamak için yanlarına sokulmuştu.

Firuz Bey'in sözleri, Gede'nin suratına indirilmiş bir şamardan farksızdı. Yediği şamara verecek bir karşılık bulamayan Gede, durumu kavradıktan sonra, eteklerini savura, savura, Timur'un yanına koşmuştu. Elçi'den haberi alan Timur'un bu işe canı sıkılmıştı

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

HEKİMBAŞI İzzettin'le Celâlettin, çok geçmeden, huzurda idiler. Timur onlara şöyle demişti: «Gündüz gecenin izini siler. Bayazıt üzülmesin, gücenmesin. Yüreğini ferah tutsun. Benim gazabım kadar merhametim de büyüktür. Yıktığımı yeniden yaparım!. O'na bunları söyleyiniz ve elinizden geleni yapınız! O'nu mutlaka iyi edeceksiniz!»

HEKİMLER Bayazıd'ın yanına koştular. Uzun uzadıya muayene ettiler. Hastanın durumunu umutsuz bulmadılar. Timur'un gazabına uğramaktan korkuyorlardı. Esir Hünkâr bir kriz daha geçirirse kurtarmak umudu kalmazdı. Her şeyden önce hastayı hem bu dertten, hem de esaretten kurtulacağına inandırmak gerekiyordu. Bunun için de Timur'un kendilerine söylemiş olduklarını tekrar etmekten daha tesirli, şifa verici bir ilâç olamazdı. Ancak, Bayazıt yüzlerine bile bakmıyordu, Fakat söylediklerini anladığında asla şüpheleri yoktu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur yatmamış, hekimlerin dönüşünü beklemişti. Hastanın sağlığına kavuşması mümkün olduğunu öğrenince sevincini açığa vuracak kadar içtenlikle hekimbaşı İzzettin'e alınacak tedbir, yapılacak tedavinin neler olduğunu sormuştu. Hekimler, Bayazıt Han'ı sağlığına kavuşturmak için alınacak başlıca tedbirin kendisine umut vermek olduğunu söylediler. Hasta, hekim ilâcından ziyade Velinimetimizin lûtfuna muhtaçtır dediler. Muhafaza tedbirleri devam etse de kendisine hissettirilmemesini tavsiye ettiler. Ve bilhassa, kızlarının, harem halkının kendisine hizmet etmelerine müsaade edilirse en tesirli ilâç yerine geçeceğini ileri sürdüler.

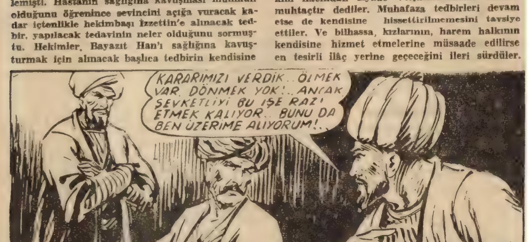

Timur, Bayazıd'a olan sonsuz kini yüzünden, muhafazaya memur ettiği Elçi Gede'yi bu işten geri çekti. Muhafaza tedbirlerini Bayazıd'ın ve adamlarının gözlerinden uzaklaştırdı.. *Hekimlere, hastaya karşı çok saygılı davranmalarını söyledi. Çok geçmeden de Bayazıt* tehlikeyi atlattı. Ancak, konuşmuyordu. Hekimler, konuşmak istemediği için konuşmadığını söylüyorlardı. Yorgun, hâlsiz, bitkin, her zaman dalgın ve düşünceli görünüyordu. *Başta Firuz Bey olmak üzere, Hünkâr'ın etrafındakiler, konuşa, dertleşe, sonunda bir karara vardılar: Bayazıd'ı kaçıracaklardı...*

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

RATİP TAHİR BURAK

Firuz Bey, konuşmamakta kararlı görünmesine rağmen, kendisini dikkatle dinleyen Bayazıd'a olup bitenleri anlatıyordu. Ne şehzedelere, ne kendilerine, artık tutsak muamelesi yapılmadığını, Ordugâh içinde diledikleri gibi dolaştıklarını, Otağın etrafından muhafızların kaldırılmış olduğunu söylüyordu. «Şevketli Hünkâr'ım, Ordugâhta, Timur'un size karşı davranışından üzüntü duyan, bu zalimin elinden kurtulmanız için canla, başla yardımcı olmak isteyenler eksik değil!...» diyordu...

Bayazıd kaçmayı gururuna yediremiyordu. Sadık adamı Firuz Bey'in teklifine, başını iki yana sallayarak sessizce red cevabı vermişti. *Buna rağmen Firuz Bey boş durmamış, nasıl olsa Bayazıd'ı yola getireceğini düşünerek* plânını hazırlamaya koyulmuştu... Bir yandan da Hünkâr'ı, Timur'dan intikam almak yolunda kışkırtmaya gayret ediyordu. Bir sabah, *ayak ucunda uyuya kalmış görünerek, Bayazıd*'ın uyanmasını bekledi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

VELİNİMETİ uyandıktan bir süre sonra da çırpınarak gözlerini açtı. Bayazıt, yatağında doğrulmuş, kendisine bakıyordu. «Hayırdır inşallah!. Dalmışım, meğer hayırlı bir rüya görecekmişim. Siz uyuyordunuz, Timur yaklaşıyordu. Kolunu kaldırmış, elindeki hançeri kalbinize saplamak üzere iken gözlerinizi açtınız. Bir hamlede bileğine yapıştınız. Büktünüz, büktünüz; hançerin ucunu Timur'un kalbine çevirip kabzasına kadar sapladınız!» diye bir solukta sözde gördüğü rüyayı anlatınca, Bayazıt, üç haftadan beri ilk defa konuştu.

«TANRI'YA şükürler olsun! Velinimetimin sesini duymakla yeniden Dünyaya gelmiş gibi oldum!. Gazâ meydanlarında arslanlar gibi kükrediğinizi de duymak nasip olur inşallah!.. Timur denen belâyı ortadan kaldırmak, başta şevketli Hünkâr'ım, bunca mazlumun intikamını almak elbet müyesser olur!» diye soluk almadan konuşan Firuz Bey devam ediyordu: «Hele şu Ordugâhtan çıkılsın, gerisi kolay!. Rumeli'de Büyük şehzade ve bunca gün görmüş gazi dilâverin yürekleri şevketli Hünkâr'ımın hasretiyle yanar, tutuşur!»

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

FİRUZ Bey, Minnet Bey ve Demirtaş Paşa üçlüsü, başbaşa vermişler, plânlarını hazırlıyorlardı. Bu iş gürültüsüz, patırdısız olmalıydı. Her şeyden evvel güvenilir birkaç adam peylemek gerekiyordu. Bunlara bol keseden Beylikler, ülkeler vaad edilebilirdi. Koyunlarında koltulkarında birkaç kıymetli yüzük vardı. Elde edilecek adamlar bunları paraya çevirir, at, silâh tedarik edebilirlerdi.

KİMİ seçmeli? Nasıl açılmalı? Nice güvenmeli?, Gürültüye, şamataya meydan vermeden Ordugâhtan nasıl çıklır?! Doluya koyuyorlar almıyor, boşa koyuyorlar dolmuyor, günler geçip gidiyordu. Neredeyse ümitlerini yitireceklerdi. Demirtaş Paşa ile Minnet Bey, yan yana, aynı şeyi düşünerek, fakat, hiç konuşmadan Otağın etrafında, bir ileri, bir geri dolaşırlarken, her gün su getiren sakanın kendilerine belli belirsiz işaret ettiğini gördüler.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

SAKA, Otağın arka kapısı önünde, katırın semerine asılı su kırbalarını indirirken, ağır ağır yanından geçen Minnet Bey ve Demirtaş Paşa ile hiç ilgilenmemiş gibi davranıyordu ama, usulca, diyeceğini deyivermekten de geri kalmamıştı.

MİNNET Bey'le Demirtaş Paşa, sakanın yanından uzaklaşmış. Otağı dolanarak ön taraftan içeri girmişlerdi. Paşa, hizmetkârlarına iş buyurup oyalarken, Minnet Bey Sakanın girdiği yana seğirtmişti. Suyu boşaltmasına yardım eden kilerciyi de oradan uzaklaştırmayı uygun buldu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

KİLERCİ uzaklaşır uzaklaşmaz, saka koynundan çıkardığı muskayı Minnet Bey'in eline tutuşturmuştu. «Beyim, hele şunu koynuna, ya da kuşağına sokuştur. İçinde Şehzade'nin nâmesi vardır. Şevketli'ye verirsin.! Burada hizmetkârlardan bir güvenilir kişi varsa, yarın, bu vakitte su kırbalarını indirmeye bana yardımcı olsun. Bayazıt Han'ı kurtarmak için hazırlığımız tamamdır!» diye soluk almadan konuşuyordu.

SAKA lâfın gerisini getirememişti. Kilerci, elinde bir desti ile çıkagelmişti. Minnet Bey taze su ile doldurduğu destiyi alıp Hünkârın yanına koştu. Firuz Bey, kendini yeniden umutsuzluğa kaptırmış olan Bayazıt Han'ı teselli etmek, oyalamak için dil dökmekte idi. Telâşla içeri giren Minnet Bey, elindeki destiyi bir kenara bırakmış, koynundan çıkardığı muskayı Hünkâra uzatıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

BAYAZIT, heyecandan titreyen parmakları arasındaki üç köşe, meşin muskanın kenarlarındaki dikişi telâşla söktü, meydana çıkan kâğıdın katlarını bir çırpıda açtı. Karınca duasını andıran bu mektup, Amasya'daki Şehzade Mehmed'in, babasının tutsak oluşundan duyduğu üzüntüyü dile getirmekle başlıyordu. Daha ilk satırları okurken Bayazıd'ın gözleri yaşla dolmuştu.

FİRUZ Bey'in okumaya devam ettiği mektupta, daha sonra asıl maksada giren Şehzade, Kütahya'da Timur'un karargâhına casuslarını saldığını, Şevketli pederini kurtarmak için bütün tedbirlerin alındığını, işinin ehli lâğımcıların işe başlamak için irade beklediklerini yazıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

O gece, ne Yıldırım Bayazıd Han'ın, ne de yakınlarının gozlerine uyku girmemişti.

Sabahı iple çekmişler. Sakanın gelişini sabırsızlıkla beklemişlerdi. Minnet Bey, hizmetkârlara ters yönde bir sürü iş buyurmuş, sakanın kırbaları boşaltacağı kiler tarafında, sadakatine ve zekâsına güvendiği Kazdağlı Koca Hasan'ı bırakmıştı.

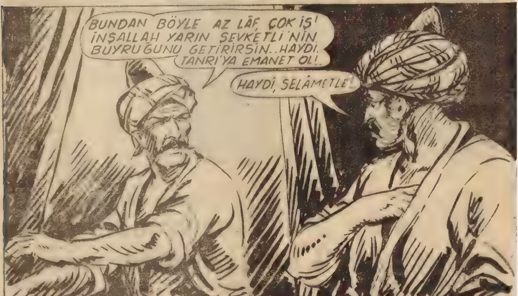

BİR yanlışlığa meydan vermemek için, bir gün önce Minnet Bey'in bellettiği parolaya beklediği cevabı alan saka açılmıştı. Kırbaları indirme boşaltma işini ağırdan almış, durmadan fısıldamış, bu arada koynundan çıkardığı katlanmış bir kâğıt da usulca el değiştirmişti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

KAZDAĞ'LI Koca Hasan'ın koynundan çıkarıp Minnet Bey'e teslim ettiği mektupta, Bayazıd'ı kurtarmak için alınmış olan bütün tedbirler, ayrıntıları ile, açıklanıyordu. Şehzade Mehmet Çelebi'nin adamları, karargâhlarını kurdukları çadırlarla Hünkâr'ın Otağı arasında bir tünel kazacaklardı. Zemin kayalık değildi; bu bakımdan kazma işi kolay olacaktı. Güç olan, kazılan toprakları, etrafı kuşkulandırmadan atabilmekti. Bu güç işi başarmanın yolunu da bulmuşlardı. On, onbeş günde tüneli tamamlayacaklarını hesaplamışlardı.

ŞEHZADE Mehmed'in fedaileri çadırlarını Ordugâhın sınırında ve dere kenarında kurmuşlardı. Kazdıkları toprağı dereye dökebilmek için burasını seçmişlerdr. Ordugâhı çepeçevre kuşatan yolun dış kenarında kurulmuş bir sürü esnaf çergisi, çadırı vardı. Timur'un askerleri bunlarla alış veriş yapardı. Bu çadırların birkaçında Bayazıd Han'ı kurtarmaya baş koymuş fedailerden kimi aşçılık yapıyor, kimi saraçlık, eskicilikte gününü gün ediyor, kimi cepkenden potura, dondan gömleğe, mintana, kuşağa, çevreye kadar giyim eşyası satıyordu. Aralarına yabancı çadırı sokmamışlardı. (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

HÜNKÂRIN, hazırladıkları plânı uygun bulduğunu öğrenen Amasya'lı fedailer, hemen o gece işe koyuldular. Birbirine bitişik çadırları, çergileri ile dere yatağı arasında kurulmuş küçük bir çadırın ortasından, Besmele ile, toprağı kazmağa başladılar.

KAZMA kürek seslerinin duyulmaması, kuşku uyandırmaması için, aralarından bir ikisi de dışarıda odun yarmaya koyuldu. Aşçı dükkânında yemek pişirmek için yakacak hazırlanması olağandı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

DIŞARDAN ses işidilmemesi ve çöküntü olmaması için derine inmek gerekiyordu. Çalışabilmek için de oldukça geniş bir çukur açmak zorunluğu vardı. Herhangi bir yabancının çadıra girmesi ihtimali karşısında, tünelin ağzını hemen kapatabilmek için de tedbir almışlardı. Bir sedye yapmışlar, üzerine yatak sermişlerdi. Gerektiğinde, iki başından tutup deliği örtmek birkaç saniyelik işti. İlk gece işler yolunda gitmişti. İkibuçuk kulaç derine inilmiş, girile, çıkıla toprağın kaymaması için deliğin yanları tahtalarla çevrilmiş, bir de merdiven kurulmuştu.

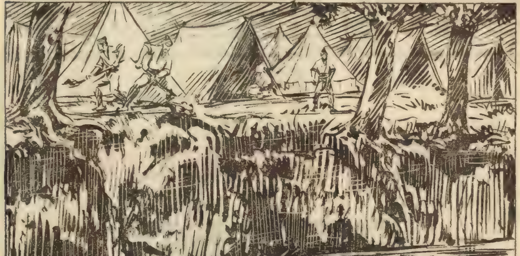

ORDUGÂH ayaklandığı vakit, ortada kuşku yaratacak en küçük bir iz kalmamıştı. Dere yatağının dik yamacından atılan topraklar, sebze artıklarıyla birlikte derenin akıntısına aktarılmıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

O gün, akşam çatıp, karanlık bastırıncaya kadar işe ara verildi. Vakit gelince, Hünkâr Otağı doğrultusunda tünelin kazılmasına başlanıldı. İş umduklarından daha hızlı gidiyordu. İş ilerledikçe payanda yetiştirmek mesele olmuştu. Onun da çaresini buldular. Her gün birkaç araba kavun karpuz getiriyorlardı. Her araba, malın altına yerleştirilmiş, ölçüye göre hazırlanmış bir ucu çatal kazıklar ve tahtaları da bırakıp gidiyordu.

HER gün biraz daha uzayan tünel boyunca, yer yer asılan yağ kandillerinin ışığında, sessiz, sadasız bir çalışma sürüp gidiyordu. Tünelin içinde çalışan üç kişi, her dört saatte bir nöbet değiştiriyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Yıldırım Bayazıt ve yanındakiler, saka aracılığı ile, her gün bilgi ediniyorlardı. Gün geçtikçe heyecanları artıyor, sabırları tükeniyordu. Yüreklerini kemiren bir kuşkuları vardı, Gerçi, işin sonuna kadar yürüyeceğine inançları tamdı, ancak hesapta bir yanlışlık olur da, Otağın dışından dışarı çıkılıverirse,

O gece Hünkâr Otağının örtüsünü geren iplerden birinin bağlı olduğu kazık yerinden oynatılmış. gevşetilmişti, Sabah olunca da muhafızlarla haber salınmış, Otağı kuranlar çağrılmıştı, Yerinden oynamış olan kazık bir kaç varyoz vuruşu ile yeniden çakılmıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

YUKARDA bu iş yapılırken, aşağıda, iki kulaç toprak altında lâğım kazan Şehzade Mehmed'in fedaileri, Kazmayı, küreği bir yana koymuşlar, kulak kesilmişlerdi. Bekledikleri sesin tam başlarının üzerinden geldiğini duyunca sevinçleri sonsuz olmuştu.

ARADAN bir saat kadar zaman geçmişti Minnet Bey heyecanla Hünkâr'ın yanına girdi. Avucunun içindeki kâğıdı uzatırken göz yaşlarını tutamıyor, kelimeler boğazında düğümleniyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Heyecanı son haddini bulan Bayazıd yerinde duramıyordu. Bütün gün boyunca Otağın içinde dolanıp durmuştu. İkide bir, yanındakilere kulaklarını yere dayayıp dinlemelerini söylüyor, tünelin, Otağın altında, karış karış ilerlemesini izliyordu. Nihayet, gece olup el ayak çekilince, sesler daha iyi duyulmaya başlamıştı.

Yerden, sesin geldiği noktadan halı çekilmişti. Her kazma vuruluşunda toprağın titrediği hissediliyordu. Ve nihayet bir çatlak görünmüş, ardından, gözlerini diktikleri noktada toprak çökmüş, büyücek bir delik açılıvermişti. (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Az sonra, genişleyen delikten, bir kol, ardından bir baş göründü. Kısa bir süre herkes, donmuş, kalmış gibiydi. Ter ve toprak karışımı çamurla sıvanmış bir yüz, dikkat ve hayretle, kendisini inceleyenlere sırıtarak bakıyordu.

Adam cevap vermedi. Kazmasını dışarı bıraktı; kendini yukarı çekti. Besbelli, bir yanlışlık yapmaktan, bir başkasını Hünkâr sanmaktan çekiniyordu. Aklından geçenleri anlamakta gecikmeyen Firuz Bey, kaş, göz işaretiyle uyarınca, adamcağız hemen Hünkâr'ın ayağına kapandı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Deli Murat, «Allah bana istediğimi verdi. Yüz akıyla bu işi başardık ya, bukadarı bana yeter!» demiş ve «Gün ağarmadan buralardan uzaklaşmalı, izmizi kaybetmeliyiz! Ben şu deliği hale, yola koyayım, yoldaşlar da toprağı çekip merdiveni dayayıncaya kadar hazır olun. Vaktimiz dar!» diye sözlerini tamamlamıştı.

Hemen kazmasına el atan Deli Murat, çıktığı deliğin kenarlarını açmaya koyulmuştu. Bir yandan da aşağıdaki yoldaşlarına sesleniyor, ellerini çabuk tutmalarını söylüyordu. Çok geçmeden işler tamamlanmış, aşağıdan uzatılan merdivenin ucu deliğin kenarına dayanmıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

Yıldırım Beyazıt'la beraber Timur'a esir düşmüş ve Ordugâhta bulunan iki şehzade. gündüzleri babalarının yanına girip çıkıyorlar. ancak, geceleri kendi çadırlarında sabahlamaya zorunlu tutuluyorlardı. Bu bakımdan, gecenin bu saatinde onları da bu yoldan kaçırmak imkânsızdı. Bunu Hünkâr da biliyordu. Ne var ki, son anda, oğullarının yüzüstü kalmalarına gönlü razı olmuyordu.

Deli Murat, Hünkâr'ın merdivenden inmesine yardım edebilmek için, birkaç basamak aşağı inmiş, sabırsızlanıyor, aşağıdaki yoldaşlarıyla birkaç kelime konuşuyor, sonra telâşla yukardakilere sesleniyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Evet.., Davranmalıydı Bayazıt Han. Fakat, davranmıyordu. Daha doğrusu davranamıyordu. sanki ayakları yere çakılmıştı. Şehzadelerini bırakıp savuşmayı nefsine yediremiyor mu idi? Yoksa, Murad-ı Hüdavendigâr Hân'ın oğlu, Niğbolu'da bütün bir Hıristiyan âlemini temsil eden muazzam Haçlı Ordusunu perişan eden, Avrupa'yı, Bizans'ı tirtir titreten Yıldırım Bayazıt Hân'a, köstebekler gibi toprak altına girmek, kaçmak mı ağır geliyordu?! Belki bir, nihayet bir kaç saniye sonra, çaresiz, bir silkinişle benliğini saran zincirleri kıracak ve önündeki deliğin karanlığına dalacaktı. Fakat geç kalmıştı. Yolu kılıçlı muhafızların yırtarcasına açtı,ı bölme perdeleri arasında Timur bütün haşmetiyle görünmüş, tok sesi otağı doldurmuştu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur etrafına göz attıktan sonra muhafızları bir el işaretiyle ileri sürdü. Deli Murat, «Hay Allah kahretsin!» diyerek, delikte, kaybolmuş, merdiveni de aşağıya çekmişti. Bayazıd'la Firuz ve Minnet Beylerin etrafı sarılmış, bir kaç muhafız da Deli Murad'ın ardından deliğin karanlığına dalmışlardı.

Bayazıd'ın sallandığını, yere yıkılmak üzere olduğunu gören Firuz Bey hemen koluna girmişti. Minnet Bey de öbür koluna girmekte gecikmemişti. Timur gülerek bir iki adım attı. Esirine iyice yaklaştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

Gülerek, alay ederek konuşmaya başlayan Timur'un sesi, konuştukça sertleşiyor, her an daha sinirli, daha öfkeli bir tavırla Bayazıd'a hakaretler yağdırıyordu.

Bayazıt, bir anda, on yaş, yirmi yaş ihtiyarlamış gibiydi. Yüzündeki, alnındaki çizgiler derinleşivermişti. Bakışları bir noktaya takılmış, donuk ve anlamsızdı. Susuyordu.

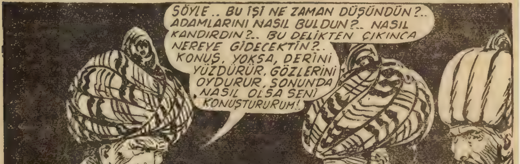

Bayazıd'ın sabit bakışları ve susmakta direnmesi Timur'un sabrını tüketmiş, öfkesini son haddine getirmişti. Ani bir davranışla Bayazıd'ın yakasına yapışmış, sarsmaya başlamıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Firuz Bey, daha fazla dayanamamış, Bayazıd'ın kolunu bırakmadan, Timur'a karşılık vermiş, «Yeter!.. Görmez misin? Anlamaz mısın ki, Velinimetim, ne duyacak, ne anlayacak, ne de konuşabilecek haldedir-. Hem söylediklerini duysa da anlasa da verecek cevabı yoktur» diye konuşmaya başlamıştı. Ve soluk almadan devam ediyordu.

«Belh» te, Nehrin ötesi ve Turan Ovalarının Emir'i olarak, beyaz keçe üzerinde Abanoz Taht'a oturduğu günden bu yana, bunca yıllar, iznini almadan, kimsenin kendine hitap etmediği, edemediği Timur, Firuz Bey-in bu davranışı karşısında şaşalamış gibiydi. Şaşkınlığı geçince de, Bayazıd'ı bırakmış, pençesini Firuz Bey'in yakasına takmıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur'un hiddeti son haddini bulmuştu. «Dilini koparttıracağım!. Tırnaklarını söktüreceğim!. Kemilerini kırdıracağım! Derin yüzülecek! Öyle gebereceksin!!» diye bağırıyor, aklına gelen işkence uslûllerini sayıp döküyordu.

Firuz Bey götürülürken Bayazıt, bir yandan Minnet Bey'in koluna asılı kalmış, bir ceset gibi hareketsizdir. Anlamsız bakışları Timur'un gözlerinden ayrılmıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Birden, gözleri delikten çıkan dumana takılan Timur, aşağıda, toprağın altında neler olup bittiğini merak etmişti. O sırada, Deli Murad'ın peşinden aşağıya atlayan muhafızlardan birinin başı dumanlar arasından göründü. Boğulurcasına aksırıyor, tıksırıyordu.

Birbiri ardına yukarı alınan muhafızlar, kendilerine gelince, neye uğradıklarını anlattılar. Deli Murad kaçarken, aşağıdaki yoldaşlarının yardımıyla, direkleri, toprağı tutan hatılları çekmiş, yağ kandillerini söndürmüş. Karanlıkta kalan muhafızların yollarını kesmişler. Daha sonra, kuru otları ateşleyerek lâğamı dumana boğmuşlar. Kovalayanları kaçmaya mecbur etmişlerdi

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Ordugâh birden ayaklanmıştı. Her tarafta meş'aleler yakılmış, dört bir yana atlı müfrezeler çıkarılmıştı. Hünkâr otağına kadar uzanan tünelin bağlangıç noktasını bulmak uzun sürmemişti. Birbirine bitişik altı, yedi çadır ve çergide esnaflık yapanlardan hiçbiri ortalarda yoktu. Timur, etrafındakileri kırıp geçiriyordu. Günlerce süren arama, tarama hiç bir sonuç vermedi. Şehzade Mehmed'in fedaileri en küçük bir iz bırakmamışlardı.

Bu arada, Bayazıt'la iki şehzadesi, Minnet Bey ve Demirtaş Paşa ayrı ayrı çadırlarda zincirlere vurulmuş, çok sıkı muhafaza altına alınmışlardı. Bir zamanların şevketli Hünkârı, yemiyor, içmiyor, hekimlerin ağzına kaşıkla verdikleri süt ve ilâçlarla sözde yaşıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur'un, Anadolu'nun dört yanına saldığı ordular, taş üstünde taş bırakmamış, yakmış, yıkmış, çiğnemiş, geçmişti. Bütün Anadoluda ayakta duran tek bir kale kalmıştı: İZMİR!. Rodos şovalyelerinin hükmündeki gâvur İzmir teslim olmamıştı, dayanıyordu. Timur bunu haber alınca Kütahya'da duramadı. Hemen hazırlıklarını tamamladı. Yola çıkmadan son emirlerini veriyordu.

Timur, zamanla yatışmıştı. Bayazıd'ın kaçma veya kaçırılma teşebbüsünü serin kanlılıkla düşününce, sert davranmakla haksızlık ettiğini anlamıştı. Suç, son dakikaya kadar bu teşebbüsü fark etmemiş olan kendi adamlarında idi. O, şimdi, Bayazıd'ı sağlığına kavuşturmak ve beraberinde Semerkand'a götürmek istiyordu. Bayazıt, zafer şenliklerine renk ve mânâ katmalıydı. Bu düşünce ile yola çıkarken hekimlere tekrar kesin talimat veriyordu.

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Timur'un, İzmir Kalesini kısa zamanda zapt edeceğinden hiç şüphesi yoktu. Niyeti, İzmir'den göller bölgesine geçmek, Uluborlu ve Eğridir'deki mukavemet yuvalarını da söndürdükten sonra, Bayazıd'ı yanına alıp, Semerkant yolunu tutmaktı. Bu düşünce ile, son dakikada, Bayazıd hakkındaki kararını değiştirdi. Aksaray yerine Akşehir'e naklini emretti. Yolda vakit geçirmeden İzmir'e ulaştı. 15 günde Kaleyi düşürdü. Göller bölgesindeki işini de tamamladı. Ordugâhında, Emirlerini, Komutanlarını toplamış, Anadolu'da kuracağı yeni nizamın son kararlarını veriyordu.

Timur, herkesi dinledikten sonra kendi düşüncelerini sıralıyordu. «Hepiniz iyi bilirsiniz ki; kararım Hatay (Çin) fethidir. Bizans, Rumeli, Sırp Macar ve daha ötesi ile varsın. Bayazıd'ın oğlu Süleyman Çelebi uğraşsın!. Ben O'nun Anadolu'daki kardeşlerine birer Beylik verir, Hil'at giydirir, vergilerini alırım. Varsınlar, aralarında Osmanoğulları Tahtının kavgasını etsinler. Sizin sözünüze uyup, İsa Çelebi ile Mehmet Çelebi'yi ortadan kaldırsam, ben Semerkand'a varmadan, Süleyman Çelebi Anadolu'ya geçer, babasının yolunu tutar.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur'un ordugâhında Avrupa devletlerinin elçileri eksik olmuyordu. Bizans vergiye bağlanmak yoluyla Timur'un himayesine sığınmıştı. Hâlinden memnundu. Yıldırım Bayazıt tehlikesinin ortadan kalkmasıyla rahat bir nefes almıştı. Haliç'in karşı yakasındaki Cenevizliler Galata kulesine Timur'un bayrağını çekmişlerdi. Venedik, Fransa, İspanya; hattâ İngiltere Kıralı elçilerini, hediyelerini göndermekte birbirleriyle yarışıyorlardı. Amasya'da Mehmet Çelebi Timur adına sikke bastırıyor, İsa çelebi, hattâ Edirne sarayından bütün Rumeli'ye hükmeden Süleyman Çelebi dahi Timur'a tabi olmayı kabul etmişlerdi. Kısacası, Rumeliye atlamak niyetinde olmadığına göre, Timur'un Anadolu'da yapacak işi kalmamıştı. Topladığı ganimet, Hint seferinde elde ettiğinden ziyade idi. Üstelik, Yıldırım Bayazıt gibi bir cihangiri de alıp götürecekti. Fakat, O ne haldeydi? Sağlığına kavuşması için haber üstüne haber salıyordu.

Hekimler, ilâçlarını vermişler. Bayazıd'ın ölüm tehlikesini bir kere daha atlattığına, sağlığının günden güne iyiye gittiğine inanarak ayrılmışlardı. Yıldırım Bayazıt, yatağının içinde biraz doğrulmuş, sırtını yastığına dayayarak derin derin düşünmeye koyulmuştu. Saatler saati hiç kımıldamamış gibiydi. Sadece, parmağındaki yüzüğü evirip çeviriyor, ara sıra içini çekiyor, belli belirsiz dudaklarını oynatıyordu. Uzayan sakalı, sararmış benziyle mütevekkil bir mânâ ifade eden yüzü, yağ kandilinin ölgün ışığıyla, yarı aydınlıktı. (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

HAYATINI bütünüyle hafızasında canlandırdı... Çocukluğu, gençliği... Kosova.., 29 yaşında Osmanoğulları tahtına oturuşu... İlk iş olarak kardeşi Şehzade Yakub'u babasının çadırında boğdurması,,, Sonra, birbirini kovalayan zaferleri. Karaman ve Batı Anadolu Seferleri... Bizans muhasarası. Romanya, Selânik, Arnavutluk, Mora seferleri... Daha sonra Malatya, Dulkadir ve.., Tarihin kaydettiği en büyük meydan savaşlarından biri olan Niğbolu(.. Bizans'ın üçüncü, dördüncü muhasaraları... Ve nihayet Timur.,, Ankara savaşı.., Ve sevgili karısı Sırp Prensesi Olivera.., Timur'un otağındaki yüzü peçeli kadın ve bu kadının sunduğu şarap!.. Hayalinde canlanan sahneyi görmemek için gözlerini yumdu bir süre...

SONRA... Âni bir davranışla parmağındaki yüzüğü çekip çıkardı... Akik taşın yuvasını dikkatle çevirdi. Küçük bir kapak açıldı. Baş ucundaki rahleye uzanarak su bardağını aldı ve yüzükte saklı beyaz tozu boşalttı bardağa... Bütün benliğinden kopup gelen bir solukla Kelime-i Şehâdet getirdikten sonra bardaktaki suyu son dâmlasına kadar içti...

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Ertesi sabah, Bayazıd'ın kapısını açan muhafızlar, hasta tutsağın uyanmamış olduğunu görünce, uyandırmaktan çekinmişlerdi. Vakit bir hayli ilerleyip, Bayazıd'ın durumunda bir değişiklik olmadığını fark edince de şüphelenmişler, yanına sokulup, eline yüzüne el atmışlardı.

Nöbetçilerden Bayazıd'ın ölüm haberini alan Muhafız Komutanı, bir kere de kendi gözüyle gördükten sonra, atına atladığı gibi, Ordugâhta, Timur'un huzurunda soluğu almıştı. Daha bir gün önce hekimleri çağırtmış, Bayazıd'ın sağlığı hakkında konuşmuştu Timur. Eli, ayağı tutar, dili söyler, bir haftaya kalmaz, yola çıkacak güce kavuşur demişlerdi. Bu yüzden, hiç beklemediği ölüm haberine fena halde hiddetlendi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Bu arada, hekimler de Bayazıd'ın ölümünü haber almışlar, cenazenin baş ucuna koşuşmuşlardı. Kısa bir muayene sonunda, ölümün zehirlenme sonucu olduğunda görüş birliğine vardılar. Bundan sonra ilk davranışları Bayazıd'ın başucundaki bardağa el atmak oldu.

Hekimler, hemen etrafa adam salmışlar, küçük bir kuş buldurmuşlardı. Bardağın dibindeki bir iki damlayı kuşun ağzına damlatacaklar, sonucu bekleyeceklerdi. Derhal işe giriştiler.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Kuşu tekrar kafesine bıraktılar. Hayvancık, kafes içinde bir iki sıçradıktan sonra, tüneğine oturmuş, silkelenmiş, iki üç kere, cik, cik, diye ötmüş... Sonra, öne, arkaya sallanmaya başlamış. Dengesini kaybedip tünekten düşmüş... Kısa bir titreme. Ayakları, kanatları gerilmiş. Ve bir kaç saniye sonra hareketsiz kalıvermişti.

Neden sonra yüzük gözlerine ilişti. Bayazıt, zehiri bardağa döktükten sonra, yüzüğünü tekrar parmağına takmamış. Yatağın üzerine, ya da rahleye bırakmış olabilirdi. Ya bardağı yerine koyarken, yahut ölümden önce, yatağa uzanıp ölümü beklerken yüzük yere düşmüştü. Yatakla rahle arasında, boşlukta, uzun bir süre göze çarpmamıştı. (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Hekimler huzuruna getirilinceye kadar, Timur'un tek düşündüğü bunlara vereceği ceza olmuştu. Bir türlü karar veremiyor, ölümü, işkenceyi bile az buluyordu. Ömürleri yettikçe süründürmek, rezil etmek, Dünyaya geldiklerine, hekimlik tasladıklarına pişman etmek için çareler düşünüyordu. Daha bir karara varmadan hekimleri huzuruna getirmişlerdi. Adamları telâşsız, fütursuz görünce öfkesi son haddini bulmuştu.

Sözlerinin kesilmesi Timur'u çileden çıkarmaya yetmişti. Oturduğu yerde duramamış, ayağa fırlamıştı. Bir eli avını yakalamaya hazırlanan kartal pençesi gibi ileri uzanmış, kaşları çatık, gözleri, dudakları kısılmış, hekimbaşıya doğru ilerliyordu. Hekimbaşı, bir an tereddüt etse, Timur'un pençesi gırtlağına yapışacak, tek kelime söylemesine imkân bırakmayacaktı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur duralamış, can kaygısıyla yalan söy lemediğine emin olmak için, bakışlarını Hekimbaşının göz bebeklerine dikmişti. Bu arada, elini koynuna atan hekim, Bayazıd'ın yüzüğünü çıkarıp kapağını açtı, Timur'a uzattı.

Timur, Bayazıd'ın ölümüne çok üzülmüştü. Semerkant'a dönüşünde tertip edilecek zafer alayına ne katsa, ne yapsa, Bayazıd'ın yeri doldurulamazdı. Sonra.. Kendisi Çin'in hazinelerini ele geçirirken, O'nu da, Timur İmparatorluğuna bağlı Osmanlı devletinin başında, Avrupa içlerine salmayı, elde edeceği ganimetlerden arslan payını yine kendi hazinelerine katmayı düşünmüş olabilirdi. Artık, Bayazıd mevcut olmadığına göre, O'nu yüceltmekte bir sakınca olamazdı. Ölüye karşı saygılı davranmayı uygun buldu. (Devamı var)

ÖZÜR: Dün yayınlanan romanımızda bir karışıklık olmuştur. Özür diler, 106 numaradan itibaren yeniden yayınladığımızı bildiririz.

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Şehzâde Mûsa ve Mustafa Çelebilerle Minnet Bey ve Demirtaş Paşa çadırlarından alınarak Timur'un huzuruna çıkarılmışlardı. Hiç birinin Yıldırım Bayazıd'ın ölümünden haberi yoktu. Timur, hemen yanıbaşına, iki iskemle koydurmuştu. Kendisini vekarla selâmlayan şehzâdelere karşılık verdikten sonra eliyle iskemleleri işaret etmişti.

Timur, şehzâdelerin hatırlarını sordu. «Elhamdülillâh, hepimiz müslümanız. Doğru veya eğri, bütün davranışlarımızın, kaderlerimizin tecellisi olduğuna inanırız. Takdir-i İlâhi her ne ise öyle olur!. Bu dünyada hepimiz misafiriz. Vaktimiz dolunca Cümlemiz için ölüm mukadder.» gibi sözlerle konuşmayı açtı, sonra, Bayazıd'ın yüzüğünü uzatarak şehzadelere gösterdi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur, yüzüğün kapağının nasıl açılıp, kapanacağını, şehzadeler gelmeden önce birkaç kere denemişti. Bir kere de genç şehzadelerin yanında aynı işi tekrarladı.

Şehzadeler donup kalmışlardı. Bakışları Timur'la birbirlerinin yüzünde dolaşıyordu. Nihayet ağızlarından birkaç kelime döküldü...

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

MİRZA Mehmed, Bursa'dan, Osmanoğulları hazinesi ve Bayazıd'ın harem halkıyla birlikte Emir Sultan, Molla Fenari ve diğer Türk ilim adamlarını da Timur'a göndermişti. Bunları ve tutsak Osmanlı komutanlarının hepsini âzâd eden Timur, Bayazıd'ın cenaze merasiminde bulunmalarını emretti. Ordugâhındaki kendi emir ve komutanları da merâsime katıldılar. Yıldırım Bayazıd, muvakkaten, Şeyh Seyyit Mahmut Hayrânî Türbesine defnedildi. Cenaze merasiminden sonra Bayazıd'ın bütün yakınlarını kabul ederek herbirine başsağlığı diledi. Emir Sultan'la, Molla Fenâri'yi alıkoydu.

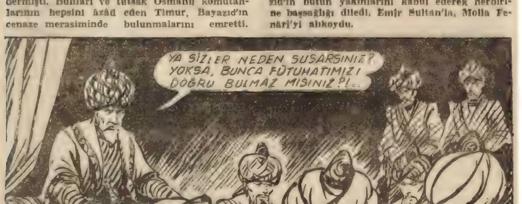

Ordugâhtaki bütün emirler de huzurda bulunuyorlardı. Timur, Anadolu seferinin de sona erdiğini, ordularına toplanma ve anayurda dönüş emri vereceğini açıklamakla söze başladı. Birbiri ardına kazanmış olduğu zaferleri sayıp döktü... «Tanrıya bin şükür, yeryüzünde, bize karşı duracak tek devlet, tek hükümdar, tek ordu kalmadı. Nihayet Osmanoğulları ülkesinde de fermanımız okunur oldu!» diye konuşmasını sürdürüyor, karşısında diz çökmüş, kendisini dinleyen emirleri, her cümlesinin sonunda, yüce hakanlarına kavuk sallıyorlar, sözlerini tasdik ediyorlardı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Emir Sultan ağır ağır ayağa kalktı. Önünü kavuşturup, iki adım ilerledi, Timur'un önünde tazimle eğildi. «İrâde buyurursanız elbet bizim de mârûzâtımız olur. Ancak, Cennetmekân Bayazıd Han huzurunda düşündüklerimizi açık, seçik dile getirmeyi itiyad edinmişizdir. Ola ki, sözlerimiz arzuya uygun düşmez diye endişe edip, susmayı tercih ederiz!» diyerek Timur'un yüzüne baktı.

Herkes dikkat kesilmişti. Bu şöhretli âlim acaba neler söyleyecekti?! Merakla bekliyorlardı. Emir Sultan, kendinden emin, rahat, içtenlikle konuşmaya başladı. Evvelâ, Timur'un kudreti, kuvveti, cihangirlikte rakipsiz oluşu üzerinde durdu. Sonra, asıl konuya girerek, Bayazıt Han'a karşı zafer kazanmakla, ancak, din düşmanlarını sevindirmiş olduğunu, kâfirleri rahat ve huzûra kavuşturmakla kalmayıp, Anadolu'yu baştan başa bir harabe hâline getirdiğini, viranelerden dulların, yetimlerin âh-ü eninden gayri ses duyulmaz olduğunu söyledi. «Bütün bunlar Allah indinde makbul sayılır işler değildir!. Sizin kudretiniz bu ülkede mâmûreler yaratmaya, milyonlarca müslümanın kalplerini kazanmaya yeterdi.» diye konuşmaya devam etti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Emir Sultan'ın ulu orta konuşması Timur'un hoşuna gitmemişti. Kaşları çatılmış, yüzünün hatları gerilmiş, yumrukları sıkılmıştı. Herkes O'na bakıyor, nasıl bir karşılık vereceğini sabırsızlıkla bekliyordu. Nihayet, Timur konuştu.

«Bana kalırsa en büyük hatânız da bu olmuştur. Böyle davranmakla, Osmanoğulları'nın Anadolu'da kurmuş oldukları Türk ve müslüman birliğini parçaladınız. Siz buralardan uzaklaşır uzaklaşmaz bu Beyler yine birbirlerine düşecekler. Arada ne olursa Muhammet ümmetine olacak!.» diye karşılık veren Emîr Sultan, Timur'dan cevap bekliyordu. Sabrı tükenen Timur ayağa kalktı. Bir çoğu Bayazıd'a hayran olan Emîrlerinin yanında küçük düşmemek için, Emîr Sultan'ı alaya almaktan başka çıkar yol bulamamıştı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Dudağının kenarına sahte bir tebessüm takarak yürüyüp gitmiş, Otağının ipek perdeleri arasında, kendisini izleyen gözlerden silinmişti Timur. O gece, Emir Sultan'ın sözleri, Koca Cihangâri uyutmamıştı. Ve günlerce düşündürmüştü. Düşündükçe de hak vermemezlik edemiyordu Emir Sultan'a. Ancak Bayazıd'ın ölümünü öğrenince plânında bir değişiklik yapmıştı. Şimdi yapılacak iş, bu değişikliğe göre plânını uygulamaktı. Koca Kavuklunun söylediklerini düşünmek değil!...

Timur, Divana getirilen Musa Çelebiye kararını kısaca bildirdi. «Baka Osmanoğlu! Bursa'ya gidecek, Babanın tahtına oturacaksın!, Rumeli'yi Süleyman Çelebi'ye Amasya'yı Mehmet Çelebi'ye ısmarladım. Onlarla ve komşu Beylerle iyi geçineceksin!. Anadolu'da en küçük bir karışıklığa rızam yoktur. Sana yeterince hazine ve atlı vereceğim. Göreyim, bana ve Beyliğin halkına nice hizmet edersin! Bir isteğin varsa, çekinme, söyle!» dedi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Timur, her tarafa haber salmış, Anadolu'yu istilâ eden ordular toplanmaya başlamıştı. Akşehir yanındaki Ordugâh bir, iki güne kadar kalkacaktı. Beklenmeyen bir kara haber geldi, çattı. Timur can evinden vurulmuşa döndü.

Sultan Mehmet Mirza, Timur'un torunları arasında, en çok sevdiği, gelecek için güvendiği idi. Yirmi yaşında olmasına rağmen, her yönüyle yetişkin, olgun bir komutandı. Anadolu'yu çiğneyen Timur orduları arasında, intizam techizat ve savaş kaabiliyeti bakımından, en başta gelen birlikler Mehmet Mirza'nın hazırladığı ve komuta ettikleri idi. Timur bu değerli torununun ölüm haberi karşısında, sonsuz sevgi ve bağlılığına karşılık, ilk anda, sarsılmış görünmedi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

Timur'un emri hemen yerine getirildi. Otağın önündeki büyük davul, Mehmet Mirza'nın mâtemini haykırmaya başlayınca, bütün kösler, davullar vurulmaya başlandı. Dinmeyen, tüyler ürpertici bir gök gürültüsü ufukları kapladı... Bütün bir ordu hıçkırmaya, inlemeye koyuldu. Üstlerini, başlarını, parçalayan askerler ellerine geçirdikleri taşlarla göğüslerini döğüyorlar, yüzlerini yerlere sürüyorladı.

Ordugâhta, başı dik, vakur, sakin, köslerin, davulların gümbürtüsüne, onbinlerin feryat ve figanına kulaklarını tıkayan, olayların üstünde bütün ihtişamıyla dimdik duran bir insan vardı. Timur!... Bütün bir Ordu, üstünü, başını, parçalar, yüz, göz kan revân içinde yerlerde sürünürken, acıların en dayanılmazı yüreğini için için kanatan Timur, cenaze merasimi sona erinceye kadar, muhteşem bir heykelden farksızdı. Mehmet Mirza'nın tabutu, tahtırevana konup Semerkant'a götürülmek üzere, Yedi Emir ve 300 atlının arasında yola çıkınca Timur, otağın önünde inleyen davulu işaret etti.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur Otağına girdiği vakit, herzaman oturduğu sedire, boş bir çuval gibi çöktü. Âdeta yığılmıştı. Alnını avucuna dayamış, gözleri yaşlı, hayatı boyunca birbiri ardına kazandığı zaferleri değil; kayıplarını düşünüyor, yüreğine gömdüğü acıların küllerini eşeliyordu. Birinci oğlu Cihangir'i, ardından, Ömer Şeyh'i kaybetmişti. Şimdi de gözbebeği kadar sevdiği, yiğitliğine, kahramanlığına ümit bağladığı Mehmet Mirza onlara katılmıştı. Emir Seyfeddin, Yakup Barlas, Akboğa... Ve daha niceleri. Hep kara toprağın elinden aldığı değerli varlıklardı. Yaşlandığını, ihtiyarladığını anlıyor, bütün güvendiklerini elinden alan kuvvetin önünde küçülüyor, eziliyordu.

Tam üç gün, üç gece, yanına kimseyi sokmadı. Sonunda, yapması, başarması gereken büyük işleri olduğuna bir kere daha inandı. Ve yaklaşan «SON» gelip, çatmadan, sayılı günlerini lâyıkı ile değerlendirebilmek düşüncesi irâdesini şahlandırdı. Timur, yine, o her zamanki Timur oluverdi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Ertesi sabah, alaca karanlıkta, çadırlar yıkılmış, Ordunun bütün ağırlığı develere, katırlara, arabalara yüklenmiş, onbinlerce hayvan tımar edilmiş, eyerleri vurulmuş, bölük bölük sıralanmıştı. Yanıbaşlarında bekleyen binicileri «Ata bin!» komutasını bekliyorlardı. Güneşin doğuşuyla beraber Timur'a ordunun yürüyüşe hazır olduğu bildirilmişti. Timur da hazırdı. Otağından çıktı. Altın işlemeli, elmas kakmalı eyer vurulmuş, kendisini bekleyen atına, yirmisinde bir yiğit çevikliğiyle sıçradı. Eyer üzerinde dimdik duruyordu.

Her konaklayışta katılan tümenlerle çığ gibi büyüyen ordu, hiç bir olayla karşılaşmadan, bir baştan bir başa Anadolu'yu aştı. Osmanoğulları'nın hazinelerini ve Bayazıd'ın şehzadesi Mustafa'yı beraberinde götürüyordu Timur. (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

Timur, Ankara savaşını 28 Temmuz 1402 tarihinde kazanmıştı. Sekiz ay Anadolu'da kaldıktan sonra, 1403 mart ayında dönüş yolcuuğuna çıkmıştı. Kış mevsimini Tebriz'de geçiren Cihangir, 10 Temmuz 1404 de, emsalsiz bir karşılanışla Semerkant'a girmişti. Büyük zafer şenlikleri arasında, henüz Dünya evine girmemiş olan altı torununu birden evlendirdi. Çok geçmeden, 70 yaşına gelmiş olan Timur'un, sonsuz bir ihtirasla sevdiği, büyük aşkı, son eşi, Moğol güzeli Tevekkül Hanım, hekimlerin bütün gayretlerini boşa çıkarmış, Koca Cihangir'in gözleri önünde ölüvermişti.

Sevdiklerinin ölümüyle cezalandırıldığına inanan Timur günahlarının kefâretini ödemeden göçüp gitmekten âdeta korkuyordu. Hele son Anadolu seferinde onbinlerce müslümanın kanına girmiş, yüzbinlercesinin hânümanını söndürmüş olmakla işlediği büyük günahları karşılayacak tek çâre, olsa olsa, milyonlarca ve milyonlarca putpereste hak dinini kabul ettirmek olabilirdi. Kararını verdi, vakit geçirmeden kurultayı topladı. **(Devamı var)**

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

«Günete tapan, hükümdarlarına Güneşinoğlu diye secde eden Çin'liler Kâşgır dolaylarına saldırmışlar. Bu, Ulu Tanrı'nın hangi yolu tutmamız gerektiğini bildirir, bir işaretidir!. Sizlere Çin ülkesine yürümeyi teklif ediyorum!. Orada, putları kırar, tapınakları yıkar, İslâmın mnarelerini, kubbelerini yükseltiriz!» diye konuşmasını sürdüren Timur, dinleyenleri coşturmayı başarmıştı.

Kurultay, Timur'un teklifini heyecanla kabul etti. Semerkant'ta, el altında 200 bin kişilik bir ordu hazırdı, kar yolları kapatmadan, hemen yürüyüşe geçmeye karar verildi. 1404 yılının son günü Ordu Semerkant'tan kalktı.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

Yola çıkalı ancak üç dört gün olmuştu. Ordunun konakladığı yer, yüce bir dağın kuytusunda olmasına rağmen, zehir gibi bir rüzgâr esiyordu. Gece bastıran tipi ortalığı kasıp kavurmuştu. Sabahleyin ortalık bem beyazdı. Her yer karla kaplıydı. Askerlerden hayvanlardan, donanlar, ölenler olmuştu. Timur hiç telâşlanmadı. Olağanüstü bir durum yokmuş gibi davrandı. Yürüyüşe geçti.

Açık arazide, rüzgârın yerden kaldırdığı kar gökten yağanla karışıyor, göz açtırmıyordu. Kuytu yerlerde savruntularla biriken karın üzerinde ilerleyebilmek için çadırlar, kilimler seriliyor, bunların üzeri çiğnenerek atlıların, ağırlıklar taşıyan develerin arabaların ilerleyebilmeleri sağlanıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Yetmiş yaşındaki Timur'u, aralarında, at üstünde görenler, elbet, hâllerinden şikâyet edemezlerdi.. Siriderya nehrine ulaştıkları vakit suyun yüzünü kalın bir buz tabakasıyla kaplı buldular... Kalınlığı bir metreyi bulan buzun üzerinden nehri geçmek kolay oldu...

Tümenlerin bir kısmı, kışı geçirmek üzere Taşkent'te bırakıldı. Timur, kara, tipiye, iliklerine kadar işleyen soğuğa rağmen durmadı.. Sınırdaki son kale olan Otrar'a ulaşmak için yürüyüşe devam etti... Nihâyet Otrar kalesinin bedenleri göründü. Karlar eriyip, yağmurlar dininceye kadar burada kalacaklardı... (Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

İlerlemiş yaşına, olabildiğine kötü hava şartlarına, yorgunluğuna, bitkinliğine rağmen, **bu uzun yolda, atlılarına örnek bir cesaret** kaynağı olan Timur, Otrar Kalesindeki konağına girer girmez, kurt postları serilmiş divana **dar atmıştı kendini.**

Hizmetine bakanlar çizmelerini çıkarırken, elbiselerini soyarken, bütün vücudu zangır zangır titriyor, çeneleri birbirine vuruyor, dişleri takırdıyordu. Ocakta yanan çıralı kütükler odaya bir hamam sıcaklığı vermiş olmasına rağmen, koca cihangir üşüyor, donuyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Hekimleri geldiği zaman Timur yatağına girmişti. Hizmetkârları, ellerine ne geçtiyse, yorgan üstüne yorgan, kürk üstüne kürk örtmüşlerdi hastaya. Timur konuşmak istiyor, konuşamıyordu. Titreme, çenelerinin atması meramını anlatmasına engel oluyordu. Kısa bir muayene hastalığın üşümekten ileri gelen iki taraflı bir zâtürree olduğunda şüphe bırakmamıştı.

Timur kendini kaybetmişti. Ateşler içinde yanıp tutuşuyordu. Hekimler telâşlandılar. Birbiri ardına değişik ilâçlar deniyorlardı. Sonunda hasta terlemeye başladı. Sırtına, göğsüne koydukları sırsıklam çıkarıyorlar, yenileriyle değiştiriyorlardı. Nihâyet çırpınmalar kesildi. Hasta sükûnete kavuştu. Ve sayıklamaya başladı. Sık sık büyük Hâtununun adını tekrarlıyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Timur günlerce kendine gelemedi. Hekimlerin almadıkları tedbir, denemedikleri ilâç kalmamıştı. Dinmeyen bir hırıltı halinde soluk alıyor, bu hırıltılar kesilir gibi olunca, müthiş bir öksürük nöbeti ile, bitkin vücudü sarsılıyordu. Büyük Hatûn Saraymülk'e çoktan haber salınmıştı. Kara, tipiye, soğuğa, fırtınaya göğüs gererek yollara düşen vefalı kadın, umulduğundan da önce çıkagelmişti. Birer damlası göz pınarlarında asılı kalan yaşları içine akıtarak erkeğinin baş ucundaydı. Altın bir tas içinde gülsuyu ile ıslattığı tülbentle erkeğinin ateşler içinde yanan şakaklarını bileklerini serinletiyordu.

Sevgili Hatununun, yüzünü, gözünü, ellerine sürüp, kanı çekilmiş parmaklarına dudaklarını değdirmesi âdeta bir mucize yaratmıştı. Evvelâ dudaklarında bir gülümseme beliren Timur, gözlerini açmakta, konuşmakta gecikmedi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: **RATİP TAHİR BURAK**

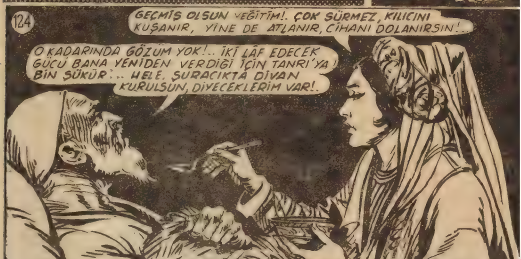

Saraymülk'ün varlığı Timur'a yeniden hayat kazandırmış gibiydi. O'nun elinden yediği her lokma, O'nun elinden içtiği her yudumla canına can katılıyordu. Günden güne iyiye gidiyordu. Gerçi hâlsizdi, bitkindi. İki lâf etse soluğu kesiliyor, öksürmeye başlıyordu.

Otrar'da bulunan torunları, Emirler Timur'un huzuruna girmişlerdi. Koca cihangirin avurdu avurduna çökmüştü. Ak sakallarının çerçevelediği yüzü sapsarıydı. Elleri, parmakları bir kemik külçesi hâlindeydi. Yastıklara dayanmıştı. Vücûdü kalın postlarla örtülüydü. Saraymülk Hatun yanıbaşındaydı. Ağır ağır konuşmaya başladı. Torunlarıma, Emîrlerime, birbirlerine düşmemelerini, kılıçlarını elden bırakmamalarını, Hatay (Çin) seferinden vazgeçmemelerini söyledi. Öldüğü zaman, çılgınlar gibi üstlerini, başlarını parçalamamalarını, Ortalıkta karışıklık çıkarmamalarını öğüt verdi.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

Timur'un daha fazla konuşmaya tâkati kalmamıştı... Kendini zorladığı belliydi... Bir iki cümleyle sözlerini bağlamaya mecbur oldu...

Emir Nurettin, bir iki adım ilerleyerek, torunlarının hepsini çağırtmasını, öğütlerini kendi kulaklarıyla duymalarını rica edince Timur kaşlarını çatmış, karşılık vermişti...

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen:
RATİP TAHİR BURAK

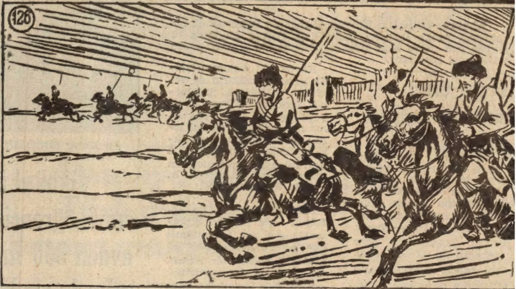

Timur kendine yakışır bir cesaretle ölümü bekledi. Bu bekleyiş 18 Şubat 1405 de sona erdi. Hiçten başlayarak, yalnız kendi gücüne ve dehâsına dayanarak, elli yıl boyunca, durmadan, dinlenmeden savaşarak, eşsiz bir cihan imparatorluğu kurmuş olan Timur ölmüştü. Haftalardan beri beklenen olay Otrar'da şaşkınlık ve perişanlık yaratmadı. Emirler toplandılar; büyük Cihangirin vasiyetine uyarak kararlar aldılar. Başta, Timur'un kendi yerine geçirdiği Hindistan'daki Pir Mehmet olmak üzere, İmparatorluğun birer bucağına hükmeden prenslere haberler salındı. Atlılar yollara düştü.

İlâçlanan cenase ve Saraymülk Hatun, Şahruh'un oğlu Uluğ Bey'e teslim edildi. Ordu yola çıktı. Timur'un vasiyeti yerine getiriliyor. Çin seferi açılıyordu. Timur'un atına eyeri vurulmuş, Timur'un bayrağının önünde, ordu ile beraber ilerliyordu.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Ordunun yürüyüşü uzun sürmedi. Gelen haberler sağ kanattaki Emirlerin gizlice toplanıp anlaştıkları, Miran Şah'ın oğlu Halil'i Semerkant'ta Timur'un tahtına oturtacakları yolunda idi. Sol kanattaki komutanın da askerlerini dağıtıp Semerkant yolunu tuttuğu haberi gelince Timur'un vasiyetine sadık kalanlar da, Çin seferinden vaz geçip, orduyu geri çevirmeye mecbur oldular.

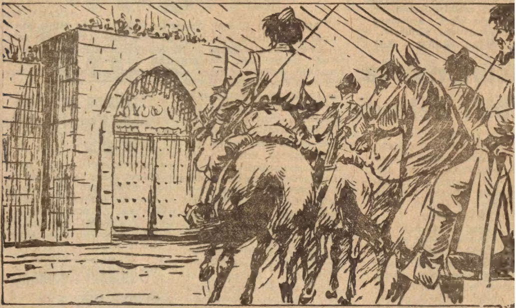

Sıkı yürüyüşle Semerkant'a doğru yol alan ordu, Sjriderya nehrini geçerken Timur'un cenaze alayına yetişmişti. Beraberlerinde Timur'un tabutu, hazinesi, Bayrağı ve yüce Hatunu olduğu halde Semerkant'a vardıklarında, şehrin kapılarını yüzlerine kapanmış buldular.

(Devamı var)

TİMUR VE YILDIRIM ANKARA SAVAŞI

yazan ve çizen: RATİP TAHİR BURAK

Bundan sonra, Timur'un oğulları, torunları, Emirleri arasındaki mücadeleler sürüp gidecektir. Halil Timur'un tahtına oturunca, vur patlasın, çal oynasın, sefâhat, israf ve zulüm yolunu tutmuş, Hint'ten gelen Pîr Mehmed'i de mağlûp edince tahammül edilmez bir hâl almıştı. Nihayet, büyük Emirler birleşip Halil'i mağlûp ettiler. Horasan'dan gelen Şahruh Semerkand'ı zapt etti. Ancak, böylece parçalanmış olan İmparatorluğun kalbi sayılan Maveraünnehir sulh ve sükûna kavuşabildi. Ne var ki; bu bölge dışında sürüp giden harpler yüzünden Asyanın ticaret yolları işlemez oldu. Semerkant'ın Dünya ile bağlantısı kalmadı. Mısır, Bağdat, İran, birbiri ardına başlarına buyruk oldular. Timur ordusunun Moğol ve Tatar unsurları kuzeye çekildiler. Anadolu ve Osmanoğullarına gelince, Timur çekildikten sonra, şehzadeler arasında 11 yıl süren taht kavgası nihayet sona ermiş ve Anadolu'da yeniden kurulan Türk birliği Rumeli'de de gelişmeye devam etmiş, Fatih'ler, Yavuz'lar, Kanunî'ler, Osmanlı Cihan İmparatorluğunu kurmayı ve geliştirmeyi başarmışlardır.

Bugün, Timur İmparatorluğundan kalan, sadece, bir mezar. Osmanlı İmparatorluğundan geri kalan ise, yegâne özgür Türk Devleti: Türkiye!..

— S O N —